Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات څانګونه

لیک: خلیل جبران
ژباړه: ډاکټر خالق زیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب نوم: مات ځانګونه

لیک: خلیل جبران

ژباړه: ډاکټر خالق زیار

چاپ: وړومبے

کال: ۲۰۰۸

شمېر: ۱۰۰۰

بیه: ۱۰۰روپۍ

کمپیوټر چارې: عبدالله وردک

ټائټل: امجد شهزاد

خوروونکي: پښتو ادبي جرګه ملاکنډ

د چاپ ځائې: اباسین پریس پیښور

درکونه: یونیورسټي بک ایجنسي

سلیم جالوان- افتخار مارکیټ درګۍ بازار

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړون

د اروا ښاد
پروفیسر ډاکټر صاحب شاه صابر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرس

خپلې خبرې .... الف

ړومبي ټکي ۱

خاموشه خپګان ۵

د تقدیر لاس ۹

د زیارت سلام ۱۴

د رڼا مناره ۱۹

توپان ۲۲

د اور لمبه ۳۵

د مرګ د تخت په وړاندې ۵۴

د عیسی او عشتار ترمینځ ۶۹

قرباني ۷۵

نجات ورکوونکے ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

PUKHTO.NET
پښتو ډیجیټل لایبرېري

زۀ په ایډورډز کالج پېښور کښې د دولسم جماعت طالب علم وم چې د خپل سنئیر ملګري سلیم خان، څوک چې دا مهال په حبیب بنک کښې افسر دے، په وېنا مې دا کتاب "The Broken wings" ولوستۀ ډېر زیات مې خوښ شۀ او د دې نه وروسته مې تر خپله وسه د خلیل جبران نور کتابونه هم مطالعه کړۀ.

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز کړے دے چې د زړۀ دننه واردات ترې هم پټ نۀ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د لوستونکي په وړاندې په داسې عام فهم انداز کښې ږدي چې سړے ارومرو متاثره کوي. همدارنګه د ژبې د پکارولو هنر ئې هم سارے نۀ لري او هر لیک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د قدر او ستائنې وړ دے. خو دا د نظر لاندې کتاب ئې زمونږ د پښتنې ټولنې دپاره زيات ارزښت په دې لړې چې د هغه وخت په لبنان کښې چې ښځو ته په کوم نظر کتلے شو او په ټولنيز ژوند کښې چې مذهبي مشرانو کوم کردار ادا کاوۀ هغه اوس هم زمونږ د پښتنې ټولنيز ژوند دپاره تر ډېره حده Relevent دے او د دې کتاب د ترجمې او زيات نه زيات اشتهار يو مقصد دا هم دے چې د قام خواخوږي او وطن دوسته پښتانۀ خپل دې کمزورې اړخ ته متوجه شي.

د نن نه شپږ، اتۀ کاله وړاندې ما د خپلو څو ملګرو په وړاندې دا خيال ظاهر کړے وۀ چې کۀ چېرې څوک ملګرے دا کتاب پښتو ته واړوي نو ډېره به ښۀ وي. خبره لاړه راغله او بالاخره د پروفيسر صاحب شاه صابر د رائې سره سم د دې کار ذمه واري هم ماته را په غاړه شوه. ترجمه مې وکړه خو چاپ کول ئې رانه وځنډېدۀ او کله چې پروفيسر ډاکټر صاحب شاه صابر وفات شۀ نو د هغۀ خواهش ته د درناوي ورکولو په غرض ما د دې ترجمې د پاڼو نه دوړې وځنډلې او پروفيسر ډاکټر يار محمد مغموم او پروفيسر زبير حسرت ته مې د املا د اصلاح دپاره ولېږلې. د هغوي سره دې خدائے ښۀ شي، پوره پوره لاس ئې راسره وکړۀ او زۀ د دې جوګه شوم چې دا ترجمه چاپ کړم او خپلو پښتنو لوستونکو ته ئې وړاندې کړم.

ډاکټر خالق زيار

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

رومبي ټکي

زما عمر اتلس(۱۸) کاله وۀ چې مينې د خپلو کوډګرو پلوشو په ذريعه زما سترګې پرانستې او په رومبي ځل ئې په خپلو مينه ناکو ګوتو زما روح وتښناوۀ او سلمیٰ کرامي هغه رومبۍ ښځه ذات وۀ چې د خپل ښائست په زور ئې زما روح راويښ کړۀ او زۀ ئې د سپېڅلي محبت باغ ته بوتلم، چېرته چې ورځې د خوبونو په رنګ او شپې د ودونو د شپو په رنګ تېرېږي.

سلمیٰ هغه ښځه وه چې ماته ئې خپل ښائست مثال کړۀ. د ښائست د عبادت کولو چل ئې راوښودۀ او د خپل محبت په وسيله ئې د مينې په رازونو پوه کړم. هم دا ښځه وه چې ماته ئې به اول ځل د حقيقي ژوند شاعري د سندرې په ډول واوروله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر خوان خپله رومبی مینه یاده ساتي او غواړي چې هغه ناآشنا لمحې بیا بیا ذهن ته راولي د کومو یاد چې د هغهٔ په احساساتو کښې ژور بدلون راولي او د خپل پر اسراریت د ترخو باوجود د هغهٔ زړهٔ ته خوشحالي ورکوي

د هر خوان په ژوند کښې یوه سلمٰی ارومرو موجوده وي چې په ناڅاپي توګه د هغهٔ د ژوند په سپرلي کښې هغهٔ ته ځان ځرګندوي او د هغهٔ تنهائي په خوشحاله لمحو بدلوي او د شپو چپه چپتیا ورله د نغمو نه ډکوي

زهٔ په سوچونو او فکرونو کښې ډوب وم او غوښتل مې چې د کتابونو او مقدسو صحیفو په الهام او د فطرت په معنٰی ځان پوه کړم. عین په دې وخت کښې مینې د سلمٰی د شونډو په وسیله زما په غوږونو کښې ګونګوسے وکړهٔ تر څو چې ما سلمٰی خپلې مخې ته د رڼا د یوې منارې په شکل کښې ولاړه نهٔ وه لیدلې نو هسې خو مې په تن کښې ساه تله راتله ولې په ځان خبر نهٔ وم او ژوند مې داسې خالي وهٔ لکه چې په جنت کښې د آدم ژوند وهٔ.

هغه زما د زړهٔ حوا وه چې زما زړهٔ ئې د رازونو او حېرانیو نه ډک کړهٔ او زهٔ ئې د ژوند په معنٰی پوه کړم.

رومبۍ حوا، آدم په خپله خوښه د جنت نه بهر کړهٔ او سلمٰی د خپلې مینې او زړهٔ راکښون په زور زهٔ په خپله خوښه د پاکې مینې او سپېڅلتیا جنت ته داخل کړم خو څهٔ چې د رومبي سړي (آدم) سره شوي وو، هغه زما سره هم وشو او د کومې تېرې تورې په زور چې آدم د جنت نه راویستلے شوے وهٔ، د هغې پر قېدونکي دار زما زړهٔ هم په لړزان کړهٔ او بالاخره د خپلې مینې د جنت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوشړلے شوم سره د دې چې ما نه خو څه نافرماني کړې وه او نه مې د هغه ونې مېوه څکلې وه، په کومه چې قدغن لګېدلے وه.

په مېنځ کښې ډېر کلونه واوړېدل اونن که زه د دغه ښکلي خوب په لړ کښې څه لرم نو هغه فقط هغه دردناک یادونه دي چې زما نه چاپېره چورلي او ماته په نظر نه راځي خو زړه مې د حسرتونو نه ډکوي او د سترګو نه مې اوښکې تویوي. زما مینه، ښکلې سلمیٰ مړه ده او د هغې که څه یادګار پاتې دے نو هغه زما زړه او د هغې خپل قبر دے چې چاپېره ترې د سبر ونې ولاړې دي د سلمیٰ د وجود د ګواهۍ دپاره د دې مات زړه او دغه قبر نه اخوا نور هېڅ هم نشته.

هغه خاموشي چې د سلمیٰ په قبر پېره ورکوي، د تابوت په تیارو کښې د خدائے د راز نه پرده نه اوچتوي او د هغه ښاخونو شغارې د قبر د رمز و راز قیصې نه بیانوي د کومو زېلې چې د هغې د وجود اجزاء راکاږي خو زما د زړه سوي آهونه نړۍ ته هغه ډرامه وړاندې کوي چې مینې، ښائست او مرګ سټېج کړې ده.

اے د بېروت په ښار کښې زما خورو ورو د ځوانۍ یارانو! تاسو چې کله د زنغوزو د ځنګل په خوا کښې په دغه ادیره تېرېږئ نو دې ته ډېر په خاموشۍ سره ورداخلېږئ او داسې په قلاره تګ کوئ چې ستاسو د پښو ښکالو د مړو په خوب کښې خلل وانه چوي. د سلمیٰ قبر ته په عاجزۍ ودرېږئ او هغه زمکې له مبارکي ورکوئ چې د هغې وجود له ئې ځائې ورکړے دے. د یو سوړ اسوېلي سره زما نوم اخلئ او وایئ "دا هغه ځائې دے چېرته چې د هغه جبران ټول امیدونه د خاورو لاندې شوي دي، څوک چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس د میني د یو قیدي په حیث د سمندرونو نه اخوا ژوند تېروي. هم په دې ځائې هغهٔ خپله خوشحالي د لاسه ورکړې ده، اوښکې ئې توئې کړې دي او خندائې هېره کړې ده".

په دې قبر باندې د جبران حسرتونه د سبر د ونو سره یو ځائې راتوکېږي او روح ئې وربانديې هره شپه لکه د مړکېدونکي لاټېن پړپ پړپ کوي. د ونو د ښاخونو سره په دردناک وير کښې شاملېږي، ماتم کوي او د هغه سلمیٰ جدایي ژاړي چې پرون د ژوند په شونډو د يوې ښکلې نغمې په ډول موجوده وه او نن د زمکې په سینه کښې د یو خاموشه راز په توګه پرته ده.

اے زما د ځوانۍ ملګرو! زهٔ تاسو ته د هغه پېغلو د نومونو په روي خواست کوم چې ستاسو زړونو ورسره مینه کړې ده چې زما د محبوبې په شاړ شوي قبر باندې د ګلونو څادرې خورې کړئ ځکه چې دغه ګلونه چې تاسو ئې د سلمیٰ په قبر غوړوئ داسې دي لکه چې په یو مړاوي ګلاب د سباؤن د سترګو څاڅکي د پرخې په شکل پرېوځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

خاموشه خېګان

اې زما ګاونډيانو! تاسو چې د ځوانۍ سباوُن رايادوئ نو خوشحالېږئ او په تېرېدو ئې لاس مروړئ خو زهٔ د ژوند دغه برخه داسې يادوم لکه يو قېدي چې د زندان سلاخونه او ځولنې يادوي تاسو د ماشوموالي او ځوانۍ تر مېنځ عمر ته د پابندۍ او احتياط نه ازاد ژوند وايئ خو ما ته دغه دور د هغه خاموشه خېګان دور ښکاري کوم چې لکه د تخم د دانې غونډې زما زړهٔ ته راپرېوتهٔ، هم د دهٔ سره يو ځائې لوئې شهٔ او تر هغه وخته ئې د پوهې او عقل دنيا ته د وتلو لار ونهٔ مونده تر څو چې مينه نهٔ وه راغلې او زما د زړهٔ وروونه ئې نهٔ وو ببرته کړي او ګوټ ګوټ ئې ورله نهٔ وهٔ روښانه کړے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینې ما له ژبه هم راکړه او اوښکې هم. تاسو باغونه، بڼونه، د ملاقات ځایونه او د کوڅو کوټ، پېرونه یادوئ کوم چې ستاسو د لوبو او معصومانه ګونګوسي ګواهان دي او ماته هم د قطبي لبنان زړه راکښونکي ځایونه په یاد راځي. زه بیا بیا سترګې پټوم او په تصور کښې دغه ښکلي او د قدر وړ علاقه او د اسمان سیال درانه او با وقاره غرونه وینم. زه بیا بیا د ښار په شور او غوغا غوږ ونه کانه کړم او د خپلې علاقې د لښتو شراړے او د ونو شغارے اورم. د کومو ښائستونو ذکر چې ما وکړه او د کومو لیدو ته چې زه داسې لېواله یم لکه ماشوم چې د مور غېږې ته لېواله وي. هم په دغه ښائستونو پسې زما روح نا ارامه دے او د ځواني په تیارو کښې ئې داسې بند کړے دے لکه چې د پنجرې باز په پراخه فضا کښې د مرغیو سېل ویني او نیم نیم ورته توېږي. د دغه مېدانونو او غرونو تصور زما تخیل له وزرې ورکړي خو ناخوښ خیالونه زما د زړه نه چاپېره د نا امېدۍ جال خور کړي.

هر ځل چې زه دغه مېدانونو ته تللے یم نو زړه مې مات راوړے دے او په دې نه یم پوهېدلے چې زما د مایوسۍ وجه څه ده. هر ځل چې ما د اسمان په لوري کتلي دي نو زړه مې پرېوتے دے، هر ځل چې ما د مارغانو اوازونه او د چینو شور ماشور اورېدلے دے نو زما زړه ته درد رسېدلے دے خو په دې نه پوهېږم چې داسې ولې کېږي. خلک وائي چې فطري ساده ژوند سړے تش مېنځے کوي او دغه ډوالے په هغه کښې بې پرواهي پېدا کوي خو زما په خیال دا په هغه چا صدق کوي څوک چې مړه پېدا شوي وي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورې شوې لاشونو په ډول ژوند تېروي. یو حساس وجود چې محسوسوي ډېر او پوهېږي لږ، د زمکې په سر د ټولو نه زیات بدبخته مخلوق دے ځکه چې هغه د دوو قوتونو ترمېنځ انبنتے وي. رومیے قوت ئې مخ په وړاندې وړي او د خوبونو د وړېځو په شا وربانديې د ژوند د بنائست ننداره کوي. دوېم قوت ئې د زمکې سره تړي، سترګې ورله د دوړو نه ډکوي او د وېرې او تیارو په پنجه کښې ئې ورکوي.

د تنهایي لاسونه ډېر پاستۀ او نرم دي ولې ګوتې ئې ډېرې کلکې او زړې دي او چې زړۀ ونیسي نو درد او خړیکې ئې د څۀ سره سمې نۀ وي. تنهایي هم د خپګان ملګه ده او هم د روحاني سرلوړي.

د هغه وجود روح چې د حسرت د څپېړې لاندې وي، د هغه خولۀ پرانستونکي سپین زینک (LiLy) مثال لري چې هوا ئې وړي راوړي، د ورځې په راتلو خپل زړۀ سپړي او چې شپه لګي نو خپلې پاڼې بېرته راټولوي. کۀ چېرې دغه وجود نور څه ونۀ لري یا د خپلې لوبې دپاره دوستان او ملګري پېدا نکړي نو ژوند بۀ ئې د یوې تنګې قبدخانې په مثال وي چې په هغې کښې د لیدو دپاره د جولاګي د ځالې او د اوربدو دپاره د حشراتو د تک راتګ د کش پش نه اخوا نور هېڅ هم وجود نۀ لري.

د دغه حسرت چې زۀ ئې په ځوانئ کښې د پښنو لاندې کړے وم. وجه نۀ خو دا وه چې ګنې زما په ژوند کښې تفریح نۀ وه ځکه چې د تفریح پېدا کول زما د لاس کار وۀ او نۀ دا وه چې ګنې زما دوستان نۀ وو ځکه چې ما دوستان هم پېدا کولے شو. په حقیقت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېښې د دې حسرت وجه دا وه چې زه په يو داسې ذاتي رنځ اخته وم چې په تنهايۍ ئې مئين کړے وم. دې رنځ په ما کېښې د تفريح او لوبو شوق وژلے وه. زما د اوږو نه ئې د ځوانۍ وزرې پرې کړې وې او زما نه ئې د غرونو د مېنځ هغه ډنډ جوړ کړے وه چې په خپل خاموشه مخ د اروا ګانو سيورې او د وريځو او ونو رنګونه منعکس کوي خو د سمندر په لور د سندره ايز تګ دپاره لار نۀ مومي.

تر هغه وخته زما ژوند هم په دې ډول وه تر څو چې زه اتلس (۱۸) کلن شوے نۀ وم. دا کال زما دپاره داسې وه لکه د غرۀ پورتنۍ څوکه ځکه چې دې کال زما په وجود کېښې علم راوېښ کړه او د انسانانو بدليدونکے فطرت ئې راته په ګوته کړه. په دغه کال زه په دوېم ځل دنيا ته راغلم او تر څو چې سړے په دوېم ځل دنيا ته نۀ وي راغلے نو د هغۀ ژوند د کائنات په کتاب کېښې د يوې تشې (خالي) پانې په مثال وي. په دغه کال ما د جنت فرښتې وليدې چې د يوې ښکلې ښځې د سترګو په ذريعه ئې ماته په ځير ځير کتل. ما د دوزخ شېطانان هم وليدل چې د يو بدکاره سړي په زړۀ کېښې ئې خرمستۍ کولې. هغه څوک چې د ژوند په ښائست کېښې فرښتې او په بدرنګۍ کېښې ئې شېطانان نۀ ويني، هغوي به چېرې هم نۀ خو د علم خزانې ته نږدې شي او نه به ئې په روح کېښې د محبت زنې زرغون شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د تقدیر لاس

د دې رنګین کال د سپرلي په موسم کښې زۀ په بېروت کښې وم. باغونه د نسان د ګلونو نه ډک وو او په زمکه د شنو وښو قالین غوړېدلے وۀ او داسې ښکارېده لکه چې زمکې اسمان ته خپل پټ راز په ډاګه کړے وي. د نارنجانو او منو ونو د خوشبوداره ګلونو سپینې جامې اغوستې وې او لکه د حورو او یا ناویانو غوندې ښکارېدې. د دې حسن په راڅرګېدلو کښې د قدرت راز دا وۀ چې شاعران راوپاروي او تخیل راویښ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلے هر ځائې ښکلے وي خو د لبنان سپرلے سارے نۀ لري. د سپرلي ښائست د هغه روح په مثال دے چې د زمکې نه چاپېره چورلي خو په لبنان کښې تکاوېږي او د پېغمبرانو او بادشاهانو سره خبرې کوي. د سیندونو سره د سلیمان سندرې وائې او د سبر د مقدسو ونو سره د لبنان د پخوانی دبدبې یادونه تازه کوي. په دې وخت کښې بېروت د ژمي د ختمو نه او د اوړي د دوړو نه آزادوي او داسې نظاره ورکوي لکه په سپرلي کښې چې پېغله ناوې شوې وي او یا سمندري ښاپېرۍ د ویالې په غاړه ناسته وي او په لمر خپل نازک پوستکے وچوي.

د نسان په میاشت کښې زۀ یوه ورځ د خپل یو دوست کور ته لاړم. هغه د دې ښکلي ښار نه لرې غونډې بېرته اوسېدۀ. مونږ په خبرو کښې بوخت وو چې یو دروند سړے چې عمر ئې خواوشا ۶۵ کاله وۀ کورته رانننوتو. څنګه چې زۀ هغۀ ته د ستړي مشي دپاره ودرېدم نو زما دوست د هغۀ سره زما پېژند ګلو وکړه. ما ته ئې اووئیل چې دا فارس افندي کرامي دے او بیا ئې زما نوم د ستاینې د خو ټکو سره د هغۀ غوږونو ته وړورساوۀ. دې مشر سړي ما ته لږ غونډې وکتل، د ګوتو سرونه ئې په تندي کېښول. داسې ښکارېده لکه چې د څۀ خاص څیز د رایادولو کوښښ کوي. بیا مسکے شۀ او زما په لوري راروان شۀ او اوئې وئیل چې " ته زما د یو ډېر خوږ دوست زوي ئې او زۀ په دې ډېر خوښ یم چې نن ستا په شکل کښې خپل هغه ګران دوست وینم."

د دې سړي خبرو په ما ډېر اثر وکړۀ او زۀ ئې داسې ځان ته راکښم لکه مرغۍ چې د توپان نه وړاندې خپل جبلت د ځالې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور راکاږي. مونږ چې څنګه کښېناستو نو هغۀ زما د پلار او خپلې دوستۍ خبره راواخسته او د هغه وخت یاد ئې تازه کړۀ کوم چې دوي دواړو یو ځائې تېر کړے وۀ. بوډا سړے د خپلې ځوانۍ د ورځو یادونو ته داسې لېوالـه وي لکه څنګه چې مسافر خپل وطن ته د بېرته تلو ارماني وي. هغه د خپل تېر وخت په قیصو اورولو کښې داسې خوشحالي محسوسوي لکه چې یو شاعر د خپل غوریز نظم په بیا بیا لوستو خوشحالېږي. هغه په روماني ډول په تېر وخت کښې اوسېږي ځکه چې موجوده وخت ډېر په تېزۍ سره تېرېږي او د راتلونکي وخت تصور د هغۀ دپاره د قبر په تیارو کښې د ورکېدو منظر پېش کوي. په زړو یادونو کښې یوه ګنټه (ساعت) داسې تېره شوه لکه د ونو سیورې چې د وښو دپاسه تېرېږي. کله چې فارس افندي رخصتېدۀ نو خپل کېڼ لاس ئې زما په اوږه کېښودۀ. زما ښي لاس ئې په لاس کښې ونیوۀ او اوئې وئیل "ما ستا پلار شل کاله نۀ دے لیدلے، هیله ده چې تۀ به زما کور ته په زر زر راتلو د هغۀ ځائې ونیسې" ما ورسره لوظ وکړۀ چې زۀ به د خپل پلار د خوږ دوست په لړ کښې خپله ذمه واري پوره کوم. کله چې دا مشر سړے د کوره بهر شۀ نو ما خپل دوست د دۀ په باره کښې د نورو معلوماتو دپاره وپوښتۀ. هغۀ اووئیل چې "زه په بېروت کښې بل داسې سړے نۀ پېژنم چې خپل دولت زړۀ سواندے کړے وي او خپل زړۀ سواندیتوب دولتمند کړے وي. دے د هغه ځو کسانو د جملې نۀ دے څوک چې د پېدا ایښت د وخت نه تر د مرګه پورې هیڅـا ته زیان نۀ رسوي خو دا قسمه خلک اکثر غمژن او د فشار لاندې وي ځکه چې دوي دومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

چالاک نه وي چې خپل ځانونه د نورو د منافقت نه وساتي. د فارس افندي یوه لور ده چې په خوئي خصلت کښې هم د دهٔ پشان ده او د بنائست او درنښت بیان ئې په سړي د تکو قات راولي خو د هغې ژوند به هم غمژن وي ځکه چې د هغې د پلار شتمني هغه اوس هم ذ یو خطرناک ګرنګ سرله رسولې ده".

دا تکي چې ځنګه د هغهٔ د خولې نه راووتل نو ما محسوس کړه چې د مخ رنګ ئې بدل شهٔ. بیا هغهٔ خپله خبره جاري وساتله "فارس افندی د ډیر ښهٔ زړهٔ څښتن دے ولې خود اعتمادي پکښې نشته. خلک په هغهٔ لکه د ړوند غوندې لوبې کوي. لور ئې د خپل درنښت او ذهانت باوجود د هغهٔ هره خبره مني او دا د پلار او لور د ژوند پټ راز دے. د دې راز نه په اول خل یو شیطان سړي پرده اوچته کړه. دا سړے یو پادري دے چې بدعملی ئې د انجیل د سیوري لاندې پټې دي. هغه خلکو ته ځان ډیر زړهٔ سواندے او ښهٔ سړے وړاندې کوي. هغه د مذهبي خلکو په دې خاوره د مذهب مشر دے، خلک ئې خبره مني او لوړ مقام ئې ورکړے دے. هغه دا خلک د خپلې بربادی په لور داسې بیايي لکه چې سړے د ګډورو کنډک قصاب خانې ته بوځي. د دې پادري یو ورارهٔ دے چې ډیر غلط کار او د کرکې وړ سړے دے. زر ده او کهٔ پس خو هغه ورځ راتلونکې ده چې دا پادري به خپل ورارهٔ ښې اړخ ته او دافندي لور کیڼ اړخ ته ودروي او په خپلو ناپاکه لاسونو به د وادهٔ څادر د هغوي په سرونو نیسي. د یو پلیت، بې لارې سړي سره به یوه پاکه پېغله تړي او دارنګې به د ورځې زړهٔ د شپې په څولی کښې اچوي. دا د فارس افندي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د لور په باره کښې هغه ټول معلومات وو چې ما لرل او د دې نه اخوا کهٔ نورې پوښتنې وهٔ نهٔ کړې نو به ښهٔ وي.

د دې وېنا سره سم هغهٔ خپل مخ د کړکۍ (کلکین) په لور واړاوهٔ او داسې ښکارېده لکه چې د انسان د هستۍ د مسئلو د حل په هڅه کښې د کائنات په ښکلا سوچ کوي.

د خپل دوست نه د رخصت اخستو په وخت ما هغهٔ ته اوونیل چې: "زهٔ په راروانو ورځو کښې د افندي کور ته په دې غرض ځم چې خپله وعده ورسره سرته ورسوم او هغه دوستۍ ته درناوے ورکړم چې فارس افندي او زما پلار ئې را یوځائې کړي وو". هغهٔ د لږ ساعت دپاره ماته په ځیر ځیر وکتل او ما د هغهٔ د مخ په تاثراتو کښې داسې بدلون محسوس کړهٔ لکه زما دا خو ټکي چې د هغهٔ دپاره د یو نوي فکر انکشاف وي. بیا په یو ناآشنا انداز کښې هغهٔ زما په سترګو کښې سترګې واچولې. د هغهٔ په دې نظر کښې مینه هم وه، ترس هم او وېره هم. دا نظر د هغه پېغمبر د نظر په مثال وهٔ څوک چې هغه څهٔ ویني کوم چې نورو خلکو ته نهٔ ښکاري. بیا کله چې زهٔ د دروازې په لور راروان شوم نو د هغهٔ شونډې لږې غونډې ورپېدې خو څهٔ ئې اونهٔ وئیل. دغه ناآشنا نظر زما د زړهٔ نه نهٔ وتهٔ خو په معنیٰ ئې تر هغه وخته نهٔ پوهېدم تر څو چې د تجربې په هغه دنیا کښې تغېر بدلے نهٔ وم چېرته چې زړونه د وجدان په برکت په یو بل پوهېږي او چېرته چې روحونه د پوهې په حواله کمال ته رسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زيارت سلام

يو څو ورځې پس په ما تنهايي غلبه وکړه او د کتابونو د بې رحمه مخونو نه تنګ شوم. يوه بګۍ مې په کرايه ونيوه او د فارس افندي کور ته روان شوم. کله چې هغه ننېترو ته ورسېدم چېرته چې خلک د تفريح (ساعت تېرى) دپاره ځي نو بګۍ په يوه شخصي لاره سمه شوه چې په هر اړخ ئې د ولې د ونو سيورى وو. په تلو تلو کښې مونږ د شنې ګياه، د انګورو د بېلانځو د نسان د رنګارنګ سمسورو ګلونو تماشه کوله.

په يو څو دقيقو کښې بګۍ د يو ښکلي باغ په مېنځ کښې د يو کور مخې ته ودرېده. د ګلابو، ګاردېنيا او ياسمين خوشبويو فضا معطره کړې وه. چې زۀ د بګۍ نه کوز شوم او دې رنګين باغ ته ننوتم نو فارس افندي مې په نظر راغے چې ماته د ستړي مشي وئيلو دپاره راروان وۀ. هغۀ ماته ډېر تود هرکلے ووې او زۀ ئې کور ته بوتلم. هغه داسې په خوشحالۍ زما سره کښېناستۀ لکه پلار چې د زوي سره کښېني او زما د ژوند، مستقبل او تعليم په لړ کښې ئې بلا تپوسونه وکړۀ. ما د هغۀ هره پوښتنه ځواب کړه. زما په اواز کښې طلب هم وۀ او لېوالتيا هم ځکه چې زما په غوږونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنبې د لوړوالي د حمد جرس کړنګېدهٔ او د هیله مند خوبونو د خاموشه سمندر په سینه ګرځېدم. په دې وخت کښې یوه ځوانه ښځه چې سپینه رښمینه چوغه ئې اغوستې وه د دروازې د بخملي پردې د شا نه رابنکاره شوه او زما په لوري راغله. فارس افندي او زهٔ دواړه ورته پاڅېدو.

دې مشر سړي ماته اووئیل چې دا زما لور سلمیٰ ده او بیا ئې ورسره زما پېژند ګلو څهٔ داسې وکړه: " قسمت ماله زما یو ډېر خوږ او پخوانے دوست د هغهٔ د زوي په شکل کښې بېرته راکړهٔ" سلمیٰ ما ته د لږ ساعت دپاره داسې په څېر څېر وکتل لکه چې دا یقین ئې نهٔ راتلو چې ګنې یو بهرنے سړے هم د هغوي کور ته راتلے شي.

ما چې کله د هغې د لاس سره خپلې ګوتې ولګولې نو داسې راته محسوس شوه لکه چې سپین زنبک له مې لاس وروړے وي او د زړهٔ نه مې یو ناآشنا غوندې څړیکه پورته شوه.

مونږ تول داسې غلي کښېناستو لکه سلمیٰ چې د ځان سره څهٔ آسماني روح راوستے وهٔ او د هغهٔ په درناوي کښې چپ ناسته لازمه وه. کله چې هغې دا خاموشي محسوسه کړه نو مسکې شوه او ماته ئې اووئیل: " ماته زما پلار ډېر ځله د خپلې ځوانۍ او ستا د پلار سره د یو ځائې تېر کړې وخت قیصې کړې دي. کهٔ چېرې ستا پلار هم دغسې کړې وي نو بیا دا ملاقات زما او ستا تر مېنځ رومبے ملاقات نهٔ دے".

دا مشر سړے د خپلې لور د خبرو په دې انداز خوشحاله شهٔ او اوئې وئیل چې: " سلمیٰ ډېره حساسه ده. هغه هر څهٔ ته په روحاني نظر ګوري". د دې خبرې نه وروسته هغهٔ په پام او هنر سره خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې بیا پیل کړې. داسې ښکارېده لکه چې هغهٔ په ما کښې داسې کوم ګرزړهٔ راکښون لیدلی وهٔ چې هغه ئې د یادونو په څانګونو خپل تېر وخت ته رساوهٔ.

زهٔ چې کله د دې وخت نه د وروستي دور په عمر سوچ کوم نو هغه راته داسې مهربانه او د سر سیورے ښکاري لکه چې یوه لویه زړه ونه چې پخپله د توپانونو او سوکړو نه تېره شوې وي، په هغه وړوکي نازک بوټي خپل سیورے غوړوي چې د سباؤن د نرې باد زغم هم په ګرانه لري.

سلمٰی غلې ناسته وه. کله کله به ئې اول ماته وکتل او بیا خپل پلار ته. زهٔ او د هغې پلار په حقیقت کښې د هغې د ژوند د ډرامې رومبي او اخیري ټوکونه وو. په دې باغ کښې ورځ ډېره چټکه تېره شوه. ما د کړکۍ نه کتل چې لمر د لبنان د غرونو په سر په غرغره شهٔ. فارس افندي خپلې تجربې بیانولې او ما ډېرې په مینه او توجه سره اورېدلې او زما دې توجه او د اورېدو شوق د هغهٔ خپګان په خوشحالۍ بدل کړے وهٔ.

سلمٰی د کړکۍ خواته ناسته وه. د نظر نه ئې حسرت ځښېدهٔ خو په خولهٔ ئې څهٔ نهٔ وئیل خو بیا هم حسن پخپله هم یوه سپېڅلې ژبه لري چې د خولې د ژبې او د شونډو د اوازونو نه زیاته پیاوړې او خوږه ده. دا ژبه د وخت د قېد نه ازاده ده او د ټولو انسانانو تر مېنځ شریکه ده. د دې ژبې مثال د هغه ډنډ دے چې سندره ایز لښتې خپل بېخ ته راکاږي او خاموشه کوي ئې.

په دنیا کښې صرف د انسان روح هغه شے دے چې ښائست پېژني یا ورسره یو ځائې اوسېږي او وده کوي. ښائست سره په

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کښې اچوي مونږ د دې جوګه نه يو چې ښائست په ټکو کښې بيان کړو. دا هغه احساس دے چې زمونږ سترګې ئې نه شي ليدے او هغه څوک وربانديې پوهېږي چې ننداره کوونکے وي او يا ئې ننداره کېږي. حقيقي ښائست هغه پلوشه ده چې د روح د مقدسو ځانو نه راخېژي او وجود ته رڼا ورکوي لکه څنګه چې د زمکې د لاندېنو برخو نه ژوند راپورته کېږي او ګل ته رنګ او خوشبوئي وربخښي. حقيقي ښائست د روحاني موافقې (سمون) نه عبارت دے چې د مينې په نوم يادېږي او د يو سړي او يوې ښځې ترمېنځ جوړېدے شي.

دا چې زما او سلمٰی روحونه هم په دغه ورځ يو بل ته غاړه وتل په کومه ورځ چې زمونږ ليدل کتل وشو او يا دا چې دغه ارمان ماته هغه د زمکې په سر د ټولو نه د ښکلې ښځې په رنګ کښې وښودلو؟ او کۀ نه د ځوانۍ نشې ماته هغه څيز ښکلے ښکاره کړۀ کوم چې د سره وجود نۀ درلودۀ؟

دا چې زما ځوانۍ زما د سر سترګې ړندې کړې او ما ته ئې په خيالي توګه د هغې سترګې روښانه، خولۀ خوږه او قامت باوقاره وښودۀ؟ او کۀ نه د هغې روښانه سترګو، خوږلت او وقار زما سترګې پرانستې او زۀ ئې د مينې په خوشحالو او دردونو پوه کړم. د دې سوالونو ځواب ورکول اسان کار نۀ دے خو دا زۀ په ايمانداري وايم چې په دغه وخت کښې زما احساسات څۀ داسې وو چې د دې نه وړاندې ورسره زۀ چېرې هم مخامخ شوے نۀ وم. يو نوے محبت زما په زړۀ کښې داسې پروت وۀ لکه چې د دنيا د پيدا ئينښت په وخت روح د اوبو دپاسه په هوا کښې وزرې وهلې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د دغه محبت نه خوشحالۍ او خپګانونه راوزېږېدل. دغسې د سلمۍ سره زما ږومبې ملاقات سرته ورسېدهٔ او خدائې زهٔ د تنهايۍ او ځوانۍ د زنځيرونو نه ازاد کړم او د مينې په لار د تلو اجازت ئې راکړهٔ.

په دنيا کښې کهٔ مونږ څهٔ څيز ته ازادي وئيلے شو نو هغه مينه ده ځکه چې دا د سړي روح دومره بره ورسوي چې د انسانيت ضابطې او د قدرت مظاهر (پديدې) ئې لار نهٔ شي بدلولے.

چې زهٔ د رخصت اخستو دپاره راپاڅېدم نو فارس افندي ماته رانزدې شهٔ او په ټينګه ئې راته اووئيل چې "بچيه! تا اوس د دې کور لار وليده. هيله لرم چې تهٔ به دې کور ته داسې زر زر ځې راځې لکه زوي چې د پلار کور ته ځي راځي. ما خپل پلار وګڼه او سلمۍ خپله خور" د دې خبرې سره سم هغهٔ سلمۍ ته داسې مخ راواړوهٔ لکه چې د هغې نه ئې د خپلې خبرې تصديق غوښتهٔ. هغې خپل سر په اثبات کښې وخوزاوهٔ او بيا ئې ماته داسې وکتل لکه سړي ته چې خپل زوړ اشنا په لاس ورشي.

د فارس افندي دې ټکو زهٔ د هغهٔ د لور سره د مينې په ممبر څنګ په څنګ ودرولم. دا ټکي د يوې آسماني سندرې په مثال وو چې د روحاني لوړتيا او خوشحالۍ سره پېل شوه او په خپګان پائې ته ورسېده. دې ټکو زمونږ روحونه د رڼا او سوزوونکو شغلو دنيا ته اوچت کړل. دا ټکي د هغه پيالې په مثال وو چې مونږ ترې خوشحالي او درد دواړه وڅښل. زهٔ بهر ته رازوان شوم. دا مشر سړے زما سره د باغ د غاړې پورې په جلب کښې راغے او زما زړهٔ لکه د ترږي سړي د شونډو بې واره رپېدهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مناره

د نسان میاشت تقریباً پائي ته ورسېده. زهٔ د فارس افندي کور ته تلم راتلم او په دغه ښکلي باغ کښې مې د سلمٰی سره لیدل کېدل. د هغې ښائست ته به مې په ځیرځیر کاتهٔ. ذهانت ته ئې هک پک وم او د حسرت خاموشي به مې اورېده. ما داسې محسوسوله لکه چې یو غیبي لاس ما د هغې په لور راکاږي.

هر ملاقات ما له د هغې د ښائست یوه نوې معنٰی او د هغې د پاک روح د لیدو دپاره یو نوے نظر راکاوهٔ. تر دې چې هغه زما دپاره یو داسې کتاب جوړه شوه چې زهٔ ورباندې پوهېدم او د ځان سره مې په خوږ اواز وئیلے شهٔ خو هیچرې مې هم ختمولے نهٔ شهٔ. یوه ښځه چې خدائے پاک پټ او ظاهر، د روح او تن، ښائست ورکړے وي، یو داسې حقیقت وي چې مونږ ورباندې صرف د مینې په وسیله پوهېدے شو او صرف د سپېڅلتیا ګوتې وروړے شو او کله چې مونږ په تکو کښې د هغې د بیانولو هڅه کوو نو هغه لکه د بخاراتو د قطرې زمونږ نه ورکه شي.

PUKHTO.NET پښتو ډاټ نیټ

سلمٰی کرامي روحاني او بدني ښائست درلودهٔ خو زهٔ ئې هغه چاته څنګه بیانولے شم، چا چې هغه د سره لېدلې نهٔ وه. دا څنګه امکان لرلے شي چې یو مړ سړے د بلبلو اوازونه، د ګلاب خوشبوئي او د ویالو اسویلي راپه یاد کړي. دا څنګه ممکنه ده چې یو قیدي چې درنې ځولنې ورته پرتې وې د سبا د باد سره تګ وکړي. څوک څنګه وئیلے شي چې خاموشي د مرګ نه زیاته دردناکه نهٔ ده. چېرته داسې خو نهٔ ده چې زما انا ما په ساده تکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې د هغې د ښائست بیان ته نۀ پرېږدي. ځکه چې زۀ په روښانه رنګونو کښې د هغې د ښتیني انځور د جوړولو استعداد نۀ لرم. په دشت کښې کۀ یو وږي سړي ته قدرت من و سلوىٰ نۀ ورکوي نو د وچې ډوډۍ نه به چېرې هم انکار وۀ نۀ کړي.

په خپله ښمینه سپین رنګې جوړه کښې سلمیٰ داسې نرۍ لښته ښکارېده لکه د سپوږمۍ وړانګې چې د کړکۍ نه راتېرېږي. د هغې په تګ کښې هم وقار وۀ او هم تال. اواز ئې ورو او خوږ وۀ او ټکي به ئې د خولې نه داسې راغوړځېدۀ لکه هوا چې ګل پاڼې وړقوي او د پرخې ځاځکي ترې راوغورځېږي.

خو د هغې د مخ به څه اووائې، د هغې د مخ نقشه راکښل د ټکو کار نۀ دے ځکه چې داسې ټکي نشته چې په یو وخت اول داخلي درد او بیا بې مثاله روحاني لوړتیا انځور کړي.

د سلمیٰ د مخ ښائست کلاسیک ښائست نۀ وۀ. هغه داسې وۀ لکه د الهام خوب، چې نۀ ناپ کېدے شۀ، نۀ ئې پوله معلومه وه او نۀ د سنګتراش ترښخ او یا د انځورګر برش د هغې نقل جوړولے شۀ. د سلمیٰ ښائست د هغې په طلائي ویښتو کښې نۀ بلکې په هغه عصمت او پاکوالي کښې وۀ کوم چې د هغې نه چاپېره چورلېدۀ. د هغې د حسن راز د هغې په اوږدو سترګو کښې نۀ بلکې په هغه رڼا کې وۀ چې د دغه سترګو نه بهر راوتله، د هغې ښائست د هغې په سرو شونډو کښې نۀ بلکې د هغوي د الفاظو په خوږلت کښې پټ وۀ. د هغې غاړه سپینه او دنګه وه خو ښائست ئې په مخې اړخ ته لږ غونډې خم کښې پروت وۀ. هغه په دې نۀ وه ښکلې چې قامت ئې بې چکسه وه بلکې په دې چې د هغې روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېځلې وه او لکه د روښانه منارې د زمکې او اسمان ترمېنځ ولاړه وه. د هغې ښائست داسې وه لکه د شاعرۍ تحفه. خو شاعران هغه بدبخته خلک دي چې کله روح ئې هر څومره لوړ الوځي خو دوي بيا هم د اوښکو په لفافه کښې بند پراته وي.

سلمی داسې جيني وه چې سوچ فکر به ئې ډېر کاوه او خبرې لږې. د هغې په خاموشئ کښې د ساز داسې رنګ وه چې سړے به ئې د خوبونو دنيا ته وړه، د خپل زړه درزا به ئې وربانديې اورېده او د خپلو خيالاتو او احساساتو روح به ئې ورله مخې ته داسې ودراوه چې د هغې په سترګو کښې به ئې سترګې اچولې وې.

هغې به تل د حسرت خرقه اغوستې وه او د دې په وجه هغه داسې ښائسته او باوقاره ښکارېده لکه چې يوه ونه د ګل په وخت کښې د سحر په لړه کښې ښکلې ښکارې.

حسرت زما او د هغې زړونه د يو بل سره داسې تړلي وو لکه مونږ ته چې د يو بل په مخ کښې هغه هر څۀ ښکارېدل چې زمونږ زړونو محسوسول او د يو پټ اواز بازګشت مو اورېدۀ. مونږ خدائے پاک دوه وجودونه په يو قالب کښې ځائې کړي وو او زمونږ جدائي د يو ذهني عذاب نه سيوا نوره هيڅ هم نشوه کېدے.

يو دردمن روح ته هغه وخت ارام راشي چې هم دغسې د يو بل دردمن روح سره يو ځائې شي. دوي په خپلو کښې داسې په مينه لاسونه ورکوي لکه په پردي وطن کښې چې يو مسافر د خپل وطن سړے وموميې. هغه زړونه د خوشحالئ نشه د يو بل نه نۀ شي بېلولے کوم چې د حسرت په زنځيرونو تړلي شوي وي. کومه مينه چې په اوښکو وينځلے شوے وي هغه به تل ترتله پاکه او ښائسته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپان

يوه ورځ فارس افندي زه خپل کور ته د ډوډۍ د پاره وبللم او ما دا بلنه قبوله کړه. زما روح د هغه سپېڅلي ډوډۍ وږې وه چې قدرت د سلمٰی په لاس کښې ايښودې وه. دا هغه روحاني ډوډۍ وه چې هر څومره به مو خوړه هومره به لاوږي کېدو. دا هغه ډوډۍ وه چې عربي شاعر قېس، ډانتې او سفو څکلې وه او د هغوي زړونه ئې لمبه کړي وو. دا هغه ډوډۍ وه چې د ښائست ديوۍ (goddess) ئې د پيو (کوکۍ) د خوږلت او د اوښکو د ترېخوالي نه جوړوي.

څنګه چې زه د هغوي کورته ورسېدم نو سلمٰی مې په نظر شوه چې د باغ يوې ونې ته ئې خپل سر اړم کړے وه، په "بېنچ" ناسته وه او داسې ښکارېده لکه چې يوه ناوې په خپله سپينه جوړه کښې ناسته وي او يا داسې لکه چې يو څوکيدار د څوکۍ په حالت کښې په نظر راځي.

زه ډېر په خاموشۍ او احترام سره ورغلم او د هغې خواته کښېناستم. ما خبرې نهٔ شوې کولے نو ځکه مې د زړونو ژبه يعني خاموشي غوره وګڼله خو ما محسوس کړه چې سلمٰی زما بې ټکو پېغام اورېدهٔ او زما په سترګو کښې ئې زما د روح ننداره کوله.

څو دقيقې وروسته دغه مشر سړے بهر راغے او ماته ئې ستړي مشي اووئيل. کله چې هغهٔ زما په لوري لاس راوغزاوهٔ نو ما داسې وګڼله لکه چې هغه هغې رازونو ته درناوے ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومو چې ژغ او د هغهٔ لور را یو ځائې کړي وو. بیا هغهٔ او وئیل چې "زما بچیو! ډوډۍ تیاره ده راځئ چې خورو ئې". مونږ راپاڅېدو او په هغهٔ پسې روان شو. د سلمٰی سترګې روښانه شوې ځکه چې د هغې د پلار د خولې نه مونږ ته د بچیو وئیلو سره د هغې مینې ته یوه نوې ولوله په لاس ورغله.

مونږ مېز ته کښېناستو. ډوډۍ مو خوړه او د انګورو د اوبو نه مو پسې شومې کول خو زمونږ روحونه په یوه ډېره لېرې دنیا کښې ګرځېدل. مونږ د راتلونکي وخت او د هغې د ستونځو په فکرونو کښې ډوب وو.

مونږ هغه درې کسان وو چې فکرونه مو بېل بېل وو خو مینې په خپلو کښې د یو بل سره تړلي وو. هغه درې بې ازاره خلک چې محسوسول ئې ډېر څهٔ او پوهېدل په هیڅ نهٔ. د دې ډرامې درې بنیادي کردارونه وو. یو مشر سړے چې د خپلې لور سره ئې ډېره مینه وه او هغې له د خوشحاله ژوند ورکولو ارماني وهٔ. یوه ځوانه پېغله چې عمر ئې خواوشا شل کاله وهٔ او د راتلونکي وخت په حقله فکرمنه وه او یو ځوان هلک چې د خوبونو په دنیا کښې اوسېدهٔ او بې فایدې سوچونه ئې کول. هغهٔ نهٔ خو د ژوند شراب څښلي وو او نهٔ د هغې سرکه او غوښتل ئې چې د مینې او پوهې معراج ته ځان ورسوي خو حالت ئې دا وهٔ چې د خپل وجود وزن ئې هم نشهٔ اوچتولے. مونږ درېواړو په دغه خوشې باغ کښې د لوئې اسمان د سترګو لاندې خوراک څښاک کاوهٔ خو زمونږ د ګلاسونو په بېخ کښې خپګان او د ژوند تراخهٔ پټ وو. څنګه چې مونږ د ډوډۍ نه لاس راکښېنول نو د زنانه نوکرانو نه یوه راغله او وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وئيل چې " بهر يو سړے د فارس افندي سره ملاقات کول غواړي" افندي ترې پوښتنه وکړه چې "څوک دے؟" هغې خواب ورکړۀ چې " د پادري سړے دے" د لږ ساعت دپاره خاموشي خوره شوه او افندي خپلې لور ته داسې وکاتۀ لکه پېغمبر چې اسمان ته د وحې دپاره سترګې ونيسي. بيا هغۀ نوکرې ته اووئيل چې" دننه ئې راولېږه" څنګه چې نوکره بهر شوه نو يو سړے چې مشرقي جامې ئې اغوستې وې او لوئې لوئې کونډه برېتونه ئې وو، کوټې ته راننوتۀ. افندي ته ئې سلام وکړۀ او اوئې وئيل چې " زۀ پادري سلامت ستاسو سره د يوې ضروري خبرې دپاره په خپله ذاتي بګۍ کښې رالېږلے يم" چې دا ئې واورېدۀ نو د دې مشر سړي رنګ والوتۀ او په مخ ئې د خپګان نخښې ښکاره شوې. د لږ ساعت سوچ کولو نه وروستمه ماته رانزدې شۀ او په دوستانه انداز کښې ئې اووئيل چې " هيله ده چې زما د بېرته راتلو پورې به تۀ په دې خوشې ځائې کښې د سلمىٰ د ملګرتيا دپاره ايسار شې"

د دې وېنا سره سم هغۀ سلمىٰ ته مخ راواړوۀ او په خندا ئې ورته اووئيل چې" داسې دې خوښه ده" هغې خپل سر وخوزاوۀ خو اننګې ئې سرۀ شو او په خپل د لاير (LYRE) نه خوږ اواز کښې ئې اووئيل چې " زۀ به تر خپله وسه کوښښ کوم چې خپل مېلمه خوشحاله وساتم"

سلمىٰ تر هغه وخته بګۍ ته کاتۀ تر څو چې فنا شوې نۀ وه. بيا هغه راغله او ماته مخامخ په شين ريښمين توکي پټ ديوان باندې کښېناسته. هغه داسې ښکارېده لکه زينک (Lily) چې د سبا باد د شنو وښو په قالين راکوږ کړے وي. دا به د قدرت رضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه چې زۀ د شپې په وخت کښې د سلمٰی سره د هغې په کور کښې د کوم نه چې ونې چاپېره وې او چېرته چې خاموشي، مينه، ښائست او عصمت يو ځائې اوسېدل. يوازې پاتې شوم

مونږ دواړه غلي ناست وو. يو د بل په انتظار وۀ چې خبرې به پېل کړي خو په خپلو کښې خبرې کول هغه يوازينۍ لار نۀ ده چې دوه روحونه وربانديې په يو بل پوهېږي. د شونډو او ژبې ټکي چېرې هم زړونه يو بل ته نژدې کولے نۀ شي

ځۀ چې د خولې نه راووځي د هغې نه يو پيـاوړے او پاک څيز هم وجود لري. خاموشي زمونږ روحونه روښانه کوي، زمونږ په زړونو کښې ګونګوسې کوي او يو بل ته ئې ترغاړه باسي، خاموشي مونږ د خپلو ځانونو نه رابېلوي. د روح په کور کښې مو د ګرځېدو جوګه کوي او د جنت غاړې له مو رسوي. خاموشي مونږ ته دا احساس راکوي چې وجودونه د قېدخانو نه سېوا نور هېڅ هم نۀ دي او دا دنيا داسې ځائې دے چې مونږ ورته راشړلي شوي يو

سلمٰی ماته وکتل او سترګو ئې راته د زړۀ حال بيان کړۀ. بيا هغې په قلاره اووئيل چې" راځه چې باغ ته لاړ شو، د ونو لاندې کښېنو او د سپوږمۍ د راختو تماشه وکړو". زۀ په تابعدارۍ سره د خپل ځائې نه راپاڅېدم خو اومې وئيل چې " خوښه دې نۀ ده چې تر هغه وخته دلته ايسار شو تر څو چې سپوږمۍ راختلې نۀ وي او باغ ئې رڼا کړے نۀ وي، ځکه چې تيارې ونې او ګلونه پټ کړي دي او مونږ ته هېڅ هم په نظر نۀ راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغې اوونیل چې "که تیارهٔ زمونږ د سترګو نه ونې او ګلونه پټ کړي نو د زړونو نه خو مو مینه نهٔ شي پټولے"

په یو ناآشنا انداز کښې د دې ټکو د ادا کولو نه وروسته هغې خپلې سترګې واړولې او د کړکۍ نه ئې بهر کتل شروع کړهٔ. زهٔ غلے پاتې شوم د هغې په الفاظو مې سوچ کاوهٔ او په خپل ذهن کښې مې د درستې معنې دپاره د هغوي یو یو تورے تالهٔ. بیا هغې ماته داسې وکتل لکه چې په خپله خبره پښېمانه وي او د خپلو سترګو د جادو په زور زما د غوږونو نه دغه ټکي بېرته ویستل غواړي خو د هغې سترګو، په ځائې د دې چې زما نه دغه ټکي هېر کړي، زما په زړهٔ کښې هغه خوارهٔ ټکي بېرته روښانه کړل چې د وړاندې نه د تل دپاره تت شوي وو.

په دې دنیا کښې هر ښائست یا لویوالے د انسان د یوې جذبې یا فکر پېداوار دے. اوس چې مونږ د تېرو نسلونو د لاس جوړ ځهٔ هم وینو دا هر یو په وجود کښې د راتلو نه وړاندې د یو سړي په ذهن کښې د یو خیال په شکل کښې او یا د یوې ښځې په زړهٔ کښې د یو ټکان (Impulse) په رنګ پېدا شوے وهٔ. دا انقلابونه چې دومره وینې ئې وبېولې او د انسانانو ذهنونه ئې د ازادۍ په لور واړول په حقیقت کښې د یو سړي مفکوره وه چې د نورو په زړګونو سړو سره ئې یو ځائې ژوند کاوهٔ. دا خطرناک جنګونه چې پوره پوره سلطنتونه ئې تباه کړي دي په حقیقت کښې د یو خیال په نتیجه کښې شوي دي چې د یو فرد په ذهن کښې راپېدا شوے وهٔ. ستر تبلیغ چې د انسان لارې ئې بدلې کړې په اصل کښې د یو سړي په فکرونو ادانه وهٔ خوک چې د خپل نابغه توب له کبله د خپل چاپېریال نه بېل وهٔ. یو واحد خیال اهرامونه (Pyramids)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ کړل د اسلام شان و شوکت ئې مېنځ ته راوړۀ او په سکندريه کښې د کتابتون د سوزولو موجب وګرځېدۀ.

د شپې د سړي ذهن ته يو خيال راشي چې يا خو دغه سړے د دړناوي په لور يوسي او يا ئې د پناه ځائې ته ورسوي د يوې ښځې يو نظر د يو سړي نه د دنيا د ټولو نه خوشحاله سړے جوړولے شي د يو فرد د خولې يو ټکے يو سړے مالداره کولے هم شي او غريب کولے هم

په دغه شپه زۀ د سلمیٰ د خولې يو ټکي د راتلونکي او تېر وخت په مېنځ کښې داسې ونښلولم لکه کشتۍ چې د سمندر په مېنځ کښې ونښلي. دغه ټکي زۀ د ځوانۍ د خوبه راويښ کړم او په هغه ستېج ئې ودرولم چېرته چې مرګ او ژوند خپل خپل کردارونه لوبوي

PUKHTO NET
پښتو ډاټ نېټ

کله چې مونږ باغ ته راغلو نو د ګلونو خوشبوئي په هوا کښې خوره وه. مونږ په يو بېنچ د رامبېل د بوټي خواته کښېناستو د اودۀ فطرت تلونکي راتلونکي ... مو اورېده او پورته شين اسمان زمونږ د دې ډرامې په ننداره وه

سپوږمۍ د سنين د غر د شنه را پورته شوه او په غونډيو، غرونو او ساحل ئې خپلې پلوشې خورې کړې او د دې سيمې نه چاپېره د کليو لړۍ داسې ښکاره شوه لکه د جادو په زور چې بلاګانې د نيشت نه سمدستي په وجود کښې راشي. مونږ د سپوږمۍ د روښانه پلوشو لاندې د ټول لبنان تماشه کوله

د مغرب د شاعرانو خيال دے چې لبنان يو افسانوي ځائې دے چې د داود، سليمان او پيغمبرانو نه وروسته داسې هېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې شوې دې لکه څنګه چې د عدن باغ د آدم او د حوا نه وروسته د خلکو د خياله وتې دې. د دغه شاعرانو په ذهن کښې لبنان د يو شاعرانه تاثر نوم دې چې د يو داسې غر سره تړلې دې چې لمنې ئې د مقدسو سبرو په خوشبويۍ کښې خوشتې دي. دا ښار هغوي له د کاپر (Copper) او ماربلو نه د جوړ شوي کوتلي کليسا او د ځربدونکو هوسو د کنډک ياد تازه کوي. په دغه شپه ما لبنان د شاعر په سترګو لکه د يو خوب غوندې وليدۀ. دغسې د څيزونو په رغونه کښې د جذباتو او احساساتو سره سم بدلون مېنځ ته راځي او مونږ ته پکښې زړۀ راکښون او حسن څرګند ښېږي. په داسې حال کښې چې دا زړۀ راکښون او حسن هم په مونږ پورې اړه لري.

کله چې د سپوږمۍ پلوشې د سلمٰی په مخ، غاړه او مټو پرېوتې نو هغه داسې ښکاريده لکه يوه ښکلې مجسمه چې د عشتار (Ishtar) د عبادت کوونکي ګوتو جوړه کړې وي. د هغې چې ماته پام شۀ نو اوئې وئيل چې "تۀ ولې غلے ناست ئې؟ ماته ولې د تېر وخت په حقله څۀ نۀ وائې؟" ما چې هغې ته وکتل نو زما ګونګتوب ختم شۀ او شوندې مې پرانستې. ما اووئيل چې "ولې تا وانۀ وربدۀ، څۀ چې ما دې باغ ته د راتلو په وخت کښې اووئيل؟ هغه روح چې د ګلونو ګونګوسې او د خاموشۍ سندرې اورېدلې شي هغه زما د زړۀ درزا او د ذهن کريکې هم محسوسولے شي."

هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او په انبنتې اواز ئې اووئيل چې "هو، ما ستا احساسات محسوس کړل. ما يو داسې اواز واورېدۀ چې د شپې د سينې نه راپورته کېدۀ او يو داسې شور مې هم تر غوږو شۀ چې د ورځې په زړۀ کښې ئې موجونه وهل."

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کښې زما نه خپل تېر وخت خپل وجود حتی چې د سلمی نه بغېر نور هر څه هېر شو. ما خواب ورکړه چې" زه هم ستا په زړه پوهېدم ما په هوا کښې يو داسې ساز محسوساوه چې زما زړه له ئې خوشحالي ورکوله او ټول کائنات ئې په لړزان کړے وه".

دا چې ئې واورېدل نو هغې خپلې سترګې پټې کړې او په شونډو ئې ما د خوشحالۍ داسې مسکا وليده چې د خپګان رنګ پکښې هم ځلېده. بيا هغې غلي غونډې اووئيل چې" اوس ماته پته ولګېده چې د اسمان نه اوچت د سمندر نه ژور او د ژوند او مرګ او وخت نه زيات ناپېژندلي ځيزونه هم وجود لري. اوس زه په هغه څه پوهه شوم په څه چې وړاندې نه پوهېدم"

په دغه وخت کښې سلمی ماته د دوست نه زياته خوږه، د خور نه زياته نزدې او د محبوبې نه زياته زړه ته راتېره په نظر راغله هغه زما د پاره يو ستر خيال، يو ښکلے خوب او زما د روح د قابونه بهر يوه جذبه جوړه شوه.

زه د دې فکر سره اتفاق نه لرم چې ګنې محبت د اوږدې ملګرتيا او د مينې د متواتر اظهار په نتيجه کښې پېدا کېږي محبت د روحاني نزدېوالي پېداوار دے او دا نزدېوالے که په يوه لحظه کښې پېدا نه شي نو بيا په کلونو او حتی نسلونو کښې هم نه شي پېدا کېدے

بيا سلمی سرپورته کړه او د شفق په لور ئې هغه ځائې ته وکاته چېرته چې د سنين غر د اسمان سره يو ځائې کېږي او ماته ئې اووئيل چې" پرون ته ماته لکه د ورور غونډې ښکارېدې د چا سره چې زه د خپل پلار د نظر لاندې په خاموشه انداز کښې کښېناستم

(c) ketabton.com: The Digital Library

باڅېدم خو اوس زه داسې څه محسوسوم چې د وروزې خه ري د مينې نه زيات خواږه او نا آشنا دي. اوس زما په ذهن کښې د مينې او وېرې يو داسې ګډې (مخلوط) ځائې نيولے دے چې زما زړه ئې د خوشحالۍ او درد نه ډک کړے دے.

ما اووئيل چې "هم دا جذبه د کومې نه چې مونږ وېرېږو او رپ رپے رابانديې راځي چې کله زمونږ د زړونو نه تېره شي نو د فطرت هغه قانون تريې جوړ شي چې د زمکې نه چاپېره سپوږمۍ او د خدائے نه چاپېره لمر ګرځوي"

هغې خپل لاس زما په سر کېښوده او زما په وېښتو کښې ئې ګوتې اووهلې. مخ ئې سور شو او د سترګو نه ئې اوښکې داسې راوڅڅېدې لکه د زينک په پاڼو چې د پرخې څاڅکي پرېوځي

هغې اووئيل چې "څوک به دا ومني چې په دې وخت کښې مونږ د شک په خندانو قابو وموندو. دا به د چا زړه ته پرېوځي چې د نسان مياشت چې مونږ ئې په ړومبي ځل يو ځائې کړو، هغه مياشت ده چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په زيات مقدس ځائې کښې ودرولو"

د دې خبرو په دوران کښې د هغې لاس زما په سر پروت وو او ما دغه نرم نازک لاس چې ګوتې ئې زما په وېښتو کښې الوول وې، نه خو د بادشاهۍ په تاج ورکاوو او نه د بل کوم درناوي د ګلونو په څادر

بيا ما خواب ورکړو چې "خلک به زمونږ په قيصه باور نه کوي ځکه چې هغوي د دې نه نه دي خبر چې مينه هغه ګل دے چې د موسم د مرستې نه بغير راټوکېږي او جوبن ته رسي خو سوال دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دے چې ايا دا د نسان مياشت وه چې مونږ ئې په ړومبي ځل را يو ځائې کړو او کهٔ دا هم دا وخت دے چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په مقدس ځائې کښې ايسار کړي يو. ايا دا د الله پاک هغه لاس نهٔ دے چې زمونږ روحونه ئې زمونږ د پېدا ايښت نه وړاندې د يو بل سره تړلي وو او مونږ ئې د تل دپاره د يو بل قېديان جوړ کړي وو؟ د انسان ژوند نهٔ خو د مور په خېټه کښې شروع کېږي او نهٔ په قبر کښې پائې ته رسي او دا د سپوږمۍ او ستورو د رڼا نه ډکه فضا چېرې هم د مينه کوونکو روحونو او درک لرونکو ارواګانو نه خالي کېږي.

څنګه چې هغې خپل لاس زما د سر نه راکښهٔ نو ما د خپلو ويښتو په بېخ کښې د بجلۍ (برېښنا) يو داسې کرنټ (جريان) غوندې محسوس کړهٔ چې د شپې د خوږې هوا سره اخښلے شوے وهٔ. ما د سلمٰی لاس ونيوهٔ، خپلې لمبه لمبه شونډې مې ورباندې کېښودې او داسې مې ښکل کړهٔ لکه يو عقيدت مند چې په زيارت کښې ممبر ښکلوي. د دې مچې (کوکی) ياد اوس هم زما زړهٔ وېلې کوي او په خپل خوږلت زما د روح ټول خصلتونه راوېښوي.

يوه ګنټه تېره شوه خو هره دقيقه ئې د مينې د پوره کال برابره وه. د شپې خاموشي، د سپوږمۍ رڼا، ګلونو او ونو زمونږ نه د مينې نه اخوا نور ټول حقيقتونه هېر کړي وو. په دې کښې ناڅاپه مونږ د اسونو د پښو کړپهار او د بګۍ د پايو کړکړ واورېدهٔ. دې اوازونو مونږ د خوږې بې هوشۍ نه رابېدار کړو او د خوبونو د دنيا نه ئې د سرګردانۍ او پر اسراريت دنيا ته راوستو. مونږ پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو چې د سلمی پلار د خپل کار نه راستون شۀ مونږ د هغۀ د هر کلي د پاره راپاڅېدو او په باغ کښې د دروازې په لوري لاړو.

کله چې بګۍ د باغ خولې له راورسېده نو فارس افندي ترې راکوز شۀ او زمونږ طرفته ورو ورو راروان شۀ. هغه داسې ټيټ راروان وۀ لکه چې لوئې پېټے ئې په سر پروت وي. سلمی له راغے او خپل دواړه لاسونه ئې د هغې په اوږو کېښودل او په ژور نظر ئې ورته وکاتۀ. د هغۀ د سترګو نه په ضعيفه مخ اوښکې راروانې شوې او د يوې دردناکې مسکا په غرض ئې شونډې ورپېډې او په غرېو نيولي اواز ئې اووئيل چې "زما ګرانې سلمی! ډېر زر به تۀ زما د لاسونه اووځې او د يو بل سړي ګوتو ته به ورسېږې. ډېر زر به تقدير تا د دې پوازې کورنه د دنيا د ټولونه پراخه انګڼ ته وېسي او دا باغ به ستا د قدمونو ارماني پاتې شي او ستا پلار به ستا د پاره ناآشنا شي. هر څۀ شوي دي، خدائے دې خوشحاله لره".

دا ټکي چې ئې واورېدل نو د سلمی د مخ رنګ وتښتېدۀ اوسترګې ئې داسې په يو ځائې ودرېدې لکه د مرګ فرښته چې ئې د ځان په لور راروانه ليدلې وي. بيا ئې داسې چغې کړې لکه مرغۍ چې سړے اوولي او په زمکه پرړېږي او په انښتې اواز ئې اووئيل چې "دا تۀ څۀ وائې؟ ستا مطلب څۀ دے؟ تۀ ما چېرته لېږې؟"

بيا هغې خپل پلار ته په دې غرض په سنجيده نظر وکاتۀ چې د هغۀ نه اصل راز معلوم کړي. لږ ساعت پس هغې اووئيل چې "زۀ پوهه شوم. زۀ په هر څۀ پوهه شوم. پادري زۀ ستا نه غوښتې يم او د دې مرغۍ چې ئې ځانګونه ئې مات دي، د پاره ئې پنجره جوړه کړې ده. پلاره! ستۀ په دې رضا ئې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغهٔ خواب یو ژوراسویلے وهٔ. هغهٔ په نرمۍ سره سلمیٰ کور ته دننه کړه او زهٔ په باغ کښې ولاړ پاتې شوم. زهٔ د سرګردانۍ څپو داسې په مخه واخستم لکه د سیلۍ توپان چې د خزان پاڼې دړ په دړ زغلوي. بیا زهٔ د هغوي په پل د کور کوټې ته ورغلم او د دې دپاره چې د دوي په خبرو کښې خلل رانهٔ شي، فارس افندي ته مې لاس ورکړهٔ، خپل ښائسته ستوري سلمیٰ ته مې وکاتهٔ او د کور نه بهر ته راروان شوم.

زهٔ چې کله د باغ اخیري سر ته راورسېدم نو ما د دغه مشر سړي اواز واورېدهٔ او بېرته راستون شوم. هغهٔ په عذر سره زما لاس ونیوهٔ او اوئې وئیل چې "زویه! زهٔ بخښنه غواړم چې ما ستاسو ماښام په ژړا بدل کړهٔ خو کله چې زما کور کنډر شي او زهٔ یوازې او بې اسرې پاتې شم نو دا به ستا مهرباني وي چې دلته خپل تلهٔ راتلهٔ جاري وساتې. زما زویه! ځواني او زړښت د یو بل سره داسې نهٔ جوړېږي لکه څنګه چې سحر او شپه د یو بل سره سمون نهٔ خوري خو تهٔ به زما خوا له راځې او زما د ځوانۍ د هغه ورځو یادونه به تازه کوې کومې چې ما او ستا پلار یو ځائې تېرې کړې وې او تهٔ به ماته د هغه ژوند خبرونه اوروې کوم چې اوس ما په خپل اولاد او ارزومندو کښې نهٔ حسابوي چې سلمیٰ لاړه شي او زهٔ یوازې شم نو ګنې تهٔ به زما خوا له نهٔ راځې؟

هغهٔ چې دا دردناکې خبرې کولې نو ما ئې په چپه خولهٔ لاس خوزاوهٔ. ما محسوسوله چې د هغهٔ تودې اوښکې زما په لاس راپرېوتې. د ډېر خپګانه او د اولاد د مینې د زوره زما وجود رپېدهٔ او داسې مې محسوسوله لکه چې د ډېره غمه مې زړهٔ کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېښودونکې وه. کله چې ما سر راپورته کړ او هغه زما په سترګو کښې اوښکې ولیدې نو هغه په ما رانښکته شه او شونډې ئې زما په تندي کېښودې "څه زویه په مخه دې ښه، په مخه دې ښه"

د یو بوډا سړي اوښکې د یو ځوان سړي په نسبت زیاتې زورورې وي ځکه چې دا د هغه په وجود کښې د ژوند پاتې ونډه وي. د ځوان سړي اوښکې داسې وي لکه د ګلاب په پاڼو د پرخې څاڅکي په داسې حال کښې چې د بوډا سړي اوښکې د هغه پاڼې په مثال وي چې د ژمي په سر کښې (پېل کې) د هوا سره راپرېوځي

زه چې د فارس افندي د کوره رابهر شوم نو بیا هم د سلمی اواز زما په غوږونو کښې ګرځېده. د هغې ښائست لکه د روح غوندې په ما پسې وه او د هغې د پلار اوښکې ورو ورو زما په لاس وچېدې

زه لکه د آدم غوندې د جنت نه راویستلے شوم خو زما د زړه حوا زما سره نه وه چې د دې تولې دنیا نه ئې جنت جوړ کړے وے په هغه شپه، په کومه چې زه په دوبېړي پېدا شوم، ما داسې محسوس کړه لکه چې د مرګ مخ مې په ړومبي ځل ولیده هم په دې ډول لمر په خپله تودوخه پټې راژوندي کوي هم او وژني ئې هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اور ډنډ

هر هغه څه چې سړے ئې د شپې په تیاره کښې په پټه کوي یو ځل د ورځې په رڼا کښې په ډاګه کېږي. هغه خبرې چې په خلوت کښې شوې وي یو ځل ناڅاپه د کوڅو د بحث موضوع جوړې شي. هغه کړنې چې مونږ ئې نن د کورونو په ګوټونو کښې پټوو، سبا له به ئې په هره کوڅه کښې نغارې غږېږي.

دغسې د فارس افندي سره د غالب پادري د ملاقات د مقصد نه تیارو روحونو پرده اوچته کړه او په ټول ګاونډ کښې د هغوي ترمېنځ شوې خبرې خورې شوې حتی چې زمونږ غوږونو ته هم را ورسېدې.

د فارس افندي او غالب پادري ترمېنځ چې کوم بحث شوے وه د هغې موضوع د غریبانو، کونډو او یتیمانو مسئلې نه وې. په فارس افندي پسې د سړي د رالېږلو او د پادري په ذاتي بګۍ کښې د هغه د وړلو بنیادي مقصد دا وه چې د سلمی او د پادري وراره منصور ترمېنځ کوژدن وکړي.

سلمی د مالدار پلار یکې یوه لور وه. په هغې د پادري نظر په دې وجه نه وه چې ګنې هغه ښکلې او شریفه وه بلکې په دې چې د هغې د پلار سره ډېر دولت وه او دغه دولت د منصور تقدیر بدلولے شو او د هغه نه ئې یو اهم سړے جوړولے شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرق مذهبي مشران په خپل بنۀ ژوند قناعت نۀ کوي د هغوي هڅه دا وي چې د خپلې کورنۍ ټول غړي اعلیٰ رتبې ته ورسوي او د خلکو په اوږو ئې سوارۀ کړي

د بادشاه د تخت میراث د هغۀ مشر زوي ته پاتې کېږي. خو د مذهبي مشر لوړه رتبه د هغۀ په ورونو او وریرونو کښې هم سرایت کوي. دغسې د عیسائي پادري. مسلمان امام او برهمن پنډت نه هغه نهنګ جوړ شي چې خپل ښکار په ګڼو پنجو کښې نیسي او په بې شماره خولو ئې وینه زاکاږي.

د سلمیٰ پلار نۀ غوښتۀ چې خپله لور ضایع کړي نو ځکه د پادري د پوښتنې په ځواب کښې د هغۀ د سترګو نه اوښکې لاړې او په خولۀ ئې هېڅ اونۀ وئیل.

هر سړے چې د خپلې یکې یوې او په ناز لویه کړې لور نه بېلېږي نو روح ئې په لړزان کېږي

ځومره چې مور او پلار د زوي په وادۀ خوشحالېږي نو هم په دغه اندازه د لور په وادۀ خپه وي ځکه چې د زوي وادۀ په کورنۍ کښې د یو نوي غړي اضافه کوي او د لور وادۀ د مور او پلار دپاره د هغې د بایللو معنیٰ لري

فارس افندي پادري ته " ښه" وکړۀ. اګر چې زړه ئې نۀ غوښتۀ ځکه چې د پادري ورارۀ هغۀ ته ښۀ معلوم وۀ او دا ورته پته وه چې هغه یو خطرناک، د کرکې وړ، رزیل او بدکاره سړے دے.

په لبنان کښې کۀ یو عیسایي د پادري خبره اونۀ مني نو هېچرې هم په عزت کښې نۀ شي پاتې کېدلے. کۀ څوک د یو مذهبي مشر نه سرغړونه وکړي نو د خلکو د نظره غورځېږي. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې او برجې په مقابله کښې سترګه خامخا ضائع کېږي همدارنګه کوم لاس چې د تورې د ګوزار مخې له راځي هغه پرې کېږي.

کۀ چېرې فارس افندي د پادري خوښې ته غاړه نۀ وے اېښودلې نو د سلمٰی به بدنامي شوې وه او د شونډو او ژبو غلاظت به د هغې نوم داغدار کړے وۀ. د لومبړې په نظر کښې د انګورو هغه غونچکونه تراوۀ وي کومو ته چې هغه نۀ رسي.

په دې توګه سلمٰی د تقدیر په پنجه کښې ورغله او د یوې سپکې وینزې په رنګ ئې د مشرقي ښځو غمژن تولګي ته وردننه کړه او دغسې د سپوږمۍ په رڼا روښانه او د ګلونو په بوئې معطره فضا کښې د مینې په سپینو وزرو د الوت نه وروسته دغه سپېځلے روح په لتړ (تلک) کښې ونښتهٔ.

په ځینې هېوادونو کښې د مور او پلار دولت د اولاد دپاره د غم جوړ شي. هغه لوئې او کوتلے صندوق (بکسه) چې مور او پلار په ګډه د خپل دولت د خوندي کولو دپاره په کار راوستے وي، د هغوي د میراث خورو د روحونو دپاره یوه تنګه او تیاره قبدخانه جوړ شي. دینار چې د حده زیات زورور دے او خلک ورته سجدې کوي په شیطان بدل شي او بیا روح ته سزا ورکوي او زړۀ وژني. سلمٰی د هغه ښځو د جملې نه یوه ثابته شوه چې د مور او پلار د دولت او د چنغول د وږ سترګې ښکار شوي دي کۀ چېرې د هغې پلار دولت مند سړے نۀ وے نو هغه به نن هم ژوندۍ وه او خوشحاله به وه.

یوه هفته تېره شوه. د سلمٰی مینه زما د تفریح واحده ذریعه وه چې د شپې به ئې زما دپاره د خوشحالۍ سندرې وئیلې او سحر

(c) ketabton.com: The Digital Library

به ئې وختي د دې د پاره راوېښولم چې د ژوند په معنی او د فطرت په راز ښه پوه کړم. دا هغه سپېڅلې مینه ده چې حسد نه لري، غني ده او روح ته چېرې هم زيان نه رسوي. دا هغه نژدېوالے دے چې د سړي روح په اطمينان کښې خوشتوي، د محبت هغه لوږه ده چې د قناعت په صورت کښې د سړي روح د سخا نه ډکوي. هغه نزاکت دے چې بې د روح د پارونې نه امېدونه پېدا کوي، زمکه په جنت بدلوي او د ژوند نه يو خوږ او ښائسته خوب جوړوي.

ما چې به کله د سحر د مخې په پټو کښې چکر واهه نو د فطرت په راويښېدو کښې به مې د ابديت نخښې نخښانې ليدلې او چې کله به د سمندر په غاړه کښناستم نو د موجونو نه به مې د ابديت سندرې اورېدې او کله چې به په کوڅو کښې ګرځېدم نو د لارويو په کړو وړو او د زيارې کښو په حرکاتو کښې به راته د ژوند ښائست او د انسانيت دبدبه په نظر راتله.

دغه ورځې د ارواګانو په څېر واوړېدې او د وريځو غونډې ورکې شوې او زما سره د درناکو يادونو نه اخوا نور هېڅ هم پاتې نه شو. هغه سترګې چې ما به ورباندې د سپرلي د ښائست او د وينښېدونکي فطرت نظارې کولې اوس د توپان د غضب او د ژمي د بدبختيو نه اخوا نور هېڅ هم نه ويني. هغه غوږونه چې ما به ورباندې د موجونو سندرې اورېدې اوس صرف د سيلۍ انګولا او د ترو خلاف (برضد) د سمندر د قهر و غضب اوازونه اوري. هغه روح چې د انسان د نه ستړي کېدونکي مجال او د کائنات د شان و شوکت تماشه ئې په خوشحالۍ کوله، د ناکامۍ او نااميدۍ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ په ليدو په لړزان دے. په دنيا کښې بل هيڅ څيز دومره ښائسته نشته لکه څومره چې د مينې ورځې وي او همدا رنګه هيڅ څيز دومره تريخ او څوروونکے نشته لکه څومره چې د خپګان دغه وېرونکې شپې وي.

کله چې زهٔ د خپل زړهٔ د غوښتنې په مقابل کښې د مزاحمت نه پرېوتم نو د رخصتى (چټى) په ورځ يو ځل بيا د سلمى کور ته لاړم.

دا کور، چې د ښائست لاسونو ئې عمارت ودرولے وهٔ او د مينې ګوتو ئې رنګ روغن کړے وهٔ، زما دپاره نوے نهٔ وهٔ. دا د روح د عبادت او د زړهٔ د سجدو او دعا غوښتلو ځائې وهٔ. زهٔ چې څنګه باغ ته داخل شوم نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې يو قوت (قوه) ما د دې دنيا نه لېرې راکاږي او په يو داسې مقام کښې مې ځائې کوي کوم چې په قدرتي ډول د مبارزې او کړاوونو نه ازاد دے. ما لکه د يو صوفي غوندې چې د قدرت رازونه ورته څرګند ېږي، ځان د ګلونو او ونو په مېنځ کښې وليدهٔ. څنګه چې زهٔ د کور دروازې ته ورسېدم نو سلمى مې په نظر شوه چې د ياسمين د بوټي سيورې ته په بېنچ ناسته وه. دا هغه ځائې وهٔ چېرته چې مونږ يوه هفته وړاندې د هغه شپې په وخت کښې ناست وو چې خدائے پاک زما د خوشحالى او خپګان د پېل دپاره خوښه کړې وه. زهٔ چې د هغې خوا له ورسېدم نو هغه نهٔ د خپل ځائې نه وخوزېده اونهٔ ئې ماته څهٔ اوويل. داسې ښکارېده لکه چې هغې ته خپل شپږم حس زما د راتلو خبر ورکړے وهٔ. کله چې زهٔ د هغې خوا ته کښېناستم نو هغې ما ته د لږ ساعت دپاره په غور وکاتهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ئې یو سوړ اسویلی وکړه. خپل مخ ئې بل طرفته وګرځاوه او اسمان ته ئې وکاته. د لږ ساعت د زړه راکښونکې خاموشۍ نه وروسته، هغې بیا زما طرفته مخ راواړاوه. په رېږدېدونکي لاس ئې زما لاس ونیوه او په کمزوري اواز کښې ئې اووئیل چې "زما ملګریه! ماته وګوره! زما مخ مطالعه کړه! او هغه څه پکښې ولوله کوم چې ته ئې غواړې او زه ئې وئیلې نه شم. زما جانانه. زما وروره ماته وګوره"

ما هغې ته په غور وکاته او اومې لیدل چې هغه سترګې چې یو څو ورځې وړاندې لکه د شونډو خندنۍ وې او لکه د بلبل د وزرو خوزېدلې اوس کوغالو ته وربرېوتې وې او درد او خپګان پکښې غړېدۀ. د هغې مخ چې د غوړېدونکې زینک په مثال وۀ اوس زېړ زبېښلې وۀ. د هغې خوږې شونډې داسې ښکارېدې لکه خزان چې دوه مړاوي ګلاب په خپل ډنډر پرېښودي وي. د هغې سپینه دنګه نرۍ غاړه مخې ته داسې راتیټه شوې وه لکه چې په سر کښې د موجود غم وزن ئې د زغم نه وتې وۀ.

ما د سلمٰی په مخ کښې دا ټول بدلونونه ولیدۀ خو دا زما د پاره داسې وه لکه یوه خغلنده وریځ چې د سپوږمۍ مخ پټ کړي او هغه لاښکلې کړي. یو داسې نظر چې د داخلې خپګان اظهار کوي. کۀ هر څو مره درد بدلې او د المیو نه ډک وي خو بیا هم د مخ ښائست لا زیاتوي. ولې هغه مخ چې د خاموشۍ په ژبه خپل پټ غمونه نۀ بیانوي کۀ رغونه ئې هر څنګه وي خو ښکلې نۀ ښکاري. پیالۍ ته تر هغه وخته زمونږ شونډې نۀ پسخېږي تر څو چې مو د رڼښانه ښیښې نه د شرابو رنګ نۀ وي لیدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی په دغه ماښام د ژوند د خوږو او ترخو نه ډکه د شرابو پياله ښکاريده. هغه د مشرقي ښځو يوه نمونه وه، څوک چې تر هغه وخته د مور او پلار کور نه پريږدي تر څو چې ني په خپل څټ د خاوند جنغ نه وي ايښودلے، تر هغه وخته د خپلې مور د مينه ناکې غېږې نه نه بېلېږي تر څو چې د غلامۍ په زنځيرونو کښې نه وي ترلې شوې او د خاوند د مور د ناکردو سره نه وي مخامخ شوې.

ما تر هغه وخته سلمی ته کاته او د هغې مړاوے روح مې اوريده چې په ما يو داسې ذهني کېفيت خور شۀ چې وخت مې ولاړ محسوس کړۀ او کائنات مې د سترګو نه ورک شۀ. ما فقط د هغې هغه دوه اوږدې سترګې ليدلې کومو چې ما ته په خير خير کاتۀ او صرف د هغې هغه يخ رپېدونکې لاسونه مې محسوسول کومو چې زما لاس نيولے وۀ.

زۀ د خپله خوبه د سلمی د ټيټ اواز په دې خبره راښېدار شوم چې " زما جانانه راځه چې د بوږنوونکي راتلونکي وخت د راتلو نه وړاندې هم په دغه وخت خبرې اترې وکړو. زما پلار هم دغه اوس د هغه سړي د ليدو دپاره لاړۀ چې تر مرګه پورې به زما د ژوند ملګرے وي. زما پلار چې خدائے پاک زما د هستی په غرض غوره کړے وۀ، به د هغه سړي سره ليدل کتل کوي کوم چې دنيا زما د پاتې ژوند دپاره زما د خاوند په ډول خوښ کړے دے د دې ښار په زړۀ کښې به هغه مشر سړے، چې زما د ځوانۍ په وخت کښې ئې زما ملګرتيا کړې ده، د هغه ځوان سړي سره ملاقات کوي، کوم چې به په راتلونکي وخت کښې زما ملګرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. نن شپه به دوا ړه کورنۍ د وادهٔ ښتهه ږدي. دا به څهٔ ناآشنا او اغیزناک وخت وي؛ تېره هفته هم په دې وخت او هم د دې یاسمین د بوټي لاندې مینې په ږومبي خل زما روح په غېږ کښې ونیوهٔ. په داسې حال کښې چې هم په دغه وخت قسمت لګیا وهٔ، زما د ژوند د قیصې ږومبي تکي ئې د پادرې په ماڼۍ کښې لیکهٔ. اوس دا وخت زما پلار او زما غوښتونکي زما د وادهٔ د ښتې تابیا کوي په داسې حال کښې چې زهٔ ستا روح وینم چې داسې په ناقرارۍ سره زما نه چاپېره چورلي لکه یو تږي مارغهٔ چې د اوبو په یوه داسې چینه پېرونه خوري، چې قهرېدلې ښکاري ورته توپک په لاس ناست وي. دا شپه څومره پیاوړې ده؛ او څومره د رمزنه ډکه ده!"

دا خبرې چې ما واورېدې نو داسې مې محسوس کړه لکه چې د مکملې مایوسۍ تور روح زمونږ د مینې په مرۍ په کچه کښې غلې کېدونکې دې. ما هغې ته اووئیل چې "دغه مارغهٔ به تر هغه وخته د دغه چینې دپاسه ګرځي، تر څو چې تندې وژلې نهٔ وي او یا د ښکارې په پنجه کښې ورغلې نهٔ وي."

هغې په خوب کښې اووئیل چې "نه په ما ګرانه؛ پکار ده چې دا بلبل ژوندے وي او د تیارې د راتلو، د سپرلي د تېرېدو او د دې دنیا د پائې ته رسېدو پورې خپلې سندرې اووائي او تر ابده ئې خولهٔ ونهٔ درېږي. د دې اواز خاموشول نهٔ دي پکار. ځکه چې دهٔ زما زړهٔ له ژوند راوړے دے. د دهٔ ځانګونه باید مات نهٔ شي ځکه چې د دوي حرکت زما د زړهٔ نه تیارې لیرې کوي"

بیا ما په ګونګوسي اووئیل چې "زما ګرانې سلمیٰ دا مارغهٔ تنده د کاره اوباسي او وېره به ئې مړ کړي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سمدستي په رپېدونکو شونډو خواب راکړه چې "د روح تنده د مادي څيزونو د شرابو نه زياته خوندوره ده. همدارنګه د روح وېره د وجود د تحفظ د احساس نه زياته په زړه پوری ده خو زما جانانه دا مې واوره او په غور نې واوره چې نن زه د يو داسې نوي ژوند په دروازه کښې ولاړه يم چې ماته نې هيڅ معلومات نشته. زما مثال د هغه ړوند سړي دے چې د پرېوتو د وېرې لاس تپوي او ځي. زما د پلار دولت زه د غلامانو په بازار ايښودې يم او دې سړي پلورلې يم. زه نه هغه پېژنم او نه ورسره مينه لرم خو دا زما دپاره لازمي ده چې د هغه سره مينه کول زده کړم. همدارنګه زما دپاره د هغه اطاعت، خدمت او خوشحاله ساتل حتمي دي. زه به هغه له هر هغه څه ورګرم، کوم چې يوه کمزورې ښځه يو زورور سړي له ورکولے شي"

"خو زما جانانه! ته اوس هم ښه په جوبن کښې نې. ته د ژوند په لار چې د ګلونو قالين ورباندې غوړېدلے دے، اوس هم ښه په ازاد مټ ګرځېدے شې. ته اوس هم د زړه په رڼا په دې ګرده نړۍ کښې د ګرځېدو جوګه نې. ته په خپله خوښه سوچ، خبرې او عمل کولے شې. ته د ژوند په مخ خپل نوم ليکلے شې، څکه چې سړے نې. ته د يو بادار(اقا) په ډول ژوند کولے شې څکه چې ستا د پلار دولت ته د غلامانو په بازار نه نې ايښودے چې څوک دې وپېرې يا وپلورې. ته د خپلې خوښې د جينۍ سره واده کولے شې او مخکښې د دې نه چې هغه ستا کور ته راشي، هغه په خپل زړه کښې اوسولے شې او بغير د څه مشکل نه ورسره په يو بل باور يقيني کولے شې"

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ساعت خاموشي خوره شوه او بیا سلمی د خپلې خبرې په دوام اووئیل چې "آیا دا هغه وخت راغے چې ما او تا د یو بل نه په دې غرض بېلوي چې ته د سړي دبدبه خپله کړې او زۀ د ښځې ذمه وارۍ په سر واخلم؟ آیا هم دا وجه ده چې د بلبلو چغار نۀ راخېژي. د ګل پاڼې هوا تس نس کړې دي او د شرابو پیالې خپل ارزښت دلاسه ورکړے دے؟ آیا د یاسمین د بوټي لاندې، چېرته چې زما او ستا روحونه یو بل ته غاړه وتي وو، د سپوږمۍ په رڼا کښې تېرې کړې زمونږ ټولې شپې بېکاره لاړې؟ آیا مونږ د ستورو په لور داسې تېز والوتو چې وزرې موسترې شوې او اوس مخ په ښکته د اوبو د ول (ګرداب) په لور راروان یو. راغورځېږو؟ یا آیا مینه هغه وخت اوده وه. څۀ وخت چې مونږ له راتله او کله چې راویښه شوه نو مونږ له ئې د سزا راکولو فیصله وکړه؟ یا آیا زمونږ روحونو د شپې نرمه هوا په داسې سیلۍ بدله کړه چې مونږ ئې ټوټې ټوټې کړو او په دې سیمه ئې لکه د ګرد اوشندلو؟ مونږ نۀ خو د خپلې وعدې خلاف ورزي کړې ده او نۀ مو شجر ممنوعه ځکلې ده نو بیا په څۀ ګناه کښې د جنت نه ویستلے کېږو؟ مونږ نۀ خو د بغاوت منصوبه جوړه کړې ده او نۀ مو عملي کړې ده نو بیا ولې دوزخ ته لېږلے کېږو؟ نه نه هغه لحظې چې مونږ ئې را یوځائې کړي یو د پېړیو نه زیاتې دي او هغه رڼا چې زمونږ روحونه ئې روښانه کړي دي، د تیارې نه زیاته زوروره ده او که توپان مونږ د سمندر په دې شدله سینه جدا کوي نو څپې به مو په بې شوره ساحل باندې بېرته رایوځائې کړي او که دا ژوند مونږ مړۀ کړي نو مرګ به مو بېرته د یو بل سره غاړه باسي. د ښځې زړۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وخت یاموسم سره نه بدلیږي. حتی کۀ د تل دپاره مړ هم شي خو چیرې هم ښیخي د مینځه نه ځي د ښځې زړۀ د هغه پتمي په مثال وي چې د جنګ په میدان بدل شوے وي چې د ونو د ښیخ نه د وتلو، د ونو د سوزیدلو، د تیرو په وینو د رنګیدلو او په زمکه د هډوکو او کوپړو د کر نه وروسته داسې خاموشه غلے او چپ وي لکه چې هیڅ هم نۀ وي شوي. څکه چې سپرلے او خزان په خپل خپل وار راځي او خپل خپل کار کوي

"زما جانانه! اوس به مونږ څۀ کوو. څنګه به بیلیږو او چیرته به لیدل کتل کوو؟ آیا مینه یو داسې ناآشنا میلمه وګڼو چې ماښام راغے او سحر په خپله مخه لاړۀ؟ یا داسې وګڼو چې دا محبت یو خوب وۀ چې په اودو راغے او په ویښه خپل منطقي انجام ته ورسیدۀ؟ آیا مونږ دا هفته د بې هوشۍ یو ساعت وګڼو چې وروسته پسې هوش خپل ځائې ته راغے؟ زما جانانه! سر اوچت کړه چې زۀ درته سم وګورم، شونډې پرانیزه چې زۀ دې اواز واورم زما سره خبرې وکړه. کله چې دا توپان زمونږ د مینې کشتۍ نسکوره کړي نو تۀ به ما یاده ساتې؟ تۀ به د شپې په چپه چپتیا کښې زما د وزرو ښکالو اورې؟ زما روح چې ستا د سر دپاسه ځانګونه وهي نو تۀ به ئې محسوسوې؟ چې زما روح ستا د سر دپاسه ریږي نو تۀ به ئې اورې؟ زما اسویلي به اورې؟ زما سیورې چې د ماښام د تروږمۍ سره به راځي او د سباؤن د رڼا سره به درومي، نو تا ته به ښکاري؟ ما ته اووایه زما جانانه! زما سترګو ته د جادوګرې پلوشې د جوړیدو نه وروسته به تۀ زما د غوږونو دپاره خوږه سندره او د روح دپاره وزرې جوړیږې؟ ما ته اووایه چې ستا نه به څۀ جوړیږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چې دا تکي واورېدل نو زړۀ مې نرے شۀ او هغې ته مې خواب ورکړۀ چې "زما ګرانې! زۀ به هغه څۀ جوړېږم څۀ چې رانه ته جوړول غواړې"

بيا هغې اووئيل چې "زۀ غواړم چې ته زما سره داسې مينه وکړې لکه څنګه چې شاعر د خپلو غمژنو فکرونو سره کوي. زۀ غواړم چې ته ما داسې ياده وساتې لکه يو مسافر چې هغه ولاړ ډنډ ياد ساتي چې د اوبو څښلو په وخت ئې پکښې خپل مخ ليدلے وي. زۀ غواړم چې ته ما داسې ياده وساتې لکه چې يوه مور هغه اولاد ياد ساتي چې د رڼا د ليدونه وړاندې د دې دنيا نه تللے وي او زۀ غواړم چې ته ما داسې ياده وساتې لکه يو. زړۀ سواند ے بادشاه چې هغه قېدي ياد ساتي کوم چې د بخښنې (معافۍ) د رارسېدو نه وړاندې مړ شوے وي. زۀ غواړم چې ته زما ملګرے پاتې شې او زۀ غواړم چې ته زما د پلار سره خپل تلۀ راتلۀ جاري وساتې او هغۀ له په خپله تنهايۍ کښې دلاسه ورکړې ځکه چې زۀ ډېره زر د هغۀ نه روانه يم او بيا به د هغۀ دپاره ناآشنا شم"

ما هغې ته خواب ورکړۀ چې "تا چې څۀ اووئيل زۀ به هم دغسې کوم. د خپل روح نه به ستا د روح دپاره لفافه جوړه کړم. د خپل زړۀ نه به ستا د ښائست دپاره کور جوړ کړم او خپله سينه به ستا د دردونو په خاطر په اديره بدله کړم. زۀ به ستا سره داسې مينه کوم لکه څنګه چې ورشو (وښيانه) د سپرلي سره مينه کوي. ستا په ياد کښې به زما مثال د هغه ګل وي چې د لمر د پلوشو لاندې ژوند کوي. زۀ به ستا سندرې داسې وايم لکه چې د ګرجو د تليو اهنګ (پاڼ پېرې) سندرې وائي. زۀ به ستا د روح ژبه داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورم لکه چې ساحل د څپو قیصه اوري. زهٔ به تا د اسې یاده ساتم څنګه چې یو مسافر خپل وطن، یو ونه سپرے خوږه دودې، یو معزول بادشاه د خپلې دبدبې ورځې او یو قیدي د خپلې ازادۍ او ارام وختونه یاد ساتي. زهٔ به تا داسې یاده ساتم لکه چې یو کرونده ګرے په درمند کښې د غنمو ګیډۍ یادې ساتي او لکه څنګه چې یو شپونکے شنې ورشوګانې او خوږې ویالې یادې ساتي"

سلمٰی په درزېدونکي زړهٔ زما خبرې واورېدې او اوئې وئيل چې "سبا له به ربښتیا، د افسانې او د ویښې د خوب شکل ونیسي. کهٔ یو مئین د جانان په ځائې د هغهٔ خیال ته غاړه وځي او یا یو تږے د خوب په چینه خپله تنده ماتوي نو آیا په دې کښې به د اطمینان ګنجائش وي؟".

ما په خواب کښې اووئیل چې "سبا له به تقدیر تا د یوې امن ناکه کورنۍ په مېنځ کښې کښېنوي خو ما به د جنګ او مبارزې دنیا ته واستوي. تهٔ به د یو داسې سړي کور ته لاړه شې د چا قسمت چې هغه ستا د ښائست او عصمت په برکت نېک مرغه کړے دے. په داسې حال کښې چې زهٔ به د وېرې او کړاوونو ژوند ته پاتې شم. تهٔ به د ژوند په دروازه کښې پښه کېږدې او زهٔ به د مرګ په ورهٔ دننه شم. تاته به هر کلے اووئیلے شي او زهٔ به یوازې پاتې شم خو زهٔ به د مرګ په سیمه کښې د مینې او عبادت یادګارونه جوړوم. مینه به زما یوازینۍ تسلي وي. زهٔ به مینه د شرابو غوندې څښم او لکه د جامو (کالیو) به ئې اغوندم. سحر وختي به مې مینه د خوبه پاڅوي او لیرې پټو ته به مې بیائي. د غرمې به مې د ونو سیوري له وړي چېرته چې به زهٔ د مرغیو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځائې د لمر د تاو نه پټېږم. په ماښام کښې به ما تر لمر پرېوانۀ پورې په دې غرض ايساروي چې د فطرت د خولې نه د ورځې رښا ته د "مخه ښه" سندره واورم او په اسمان کښې د ګرځېدونکو وربځو تماشه وکړم. د شپې به راسره مينه غاړه غتې. کېږي او زۀ به د هغه جنتي دنيا په تصور کښې اوده کېږم چېرته چې د مئينانو او شاعرانو روحونه اوسېږي. د سپرلي په موسم کښې به د مينې سره خنګ په خنګ د ياسمين او چونيا (بنفشې) په ګلونو کښې ګرځم او د زينک په پيالو کښې به د ژمي د موسم پاتې څاڅکي څښم. په اوړي کښې به د وچو ښو د ګېډيونه بالښتونه جوړوم او د شنو ښو نه به د بستر کار اخلم. شين اسمان به مې چت وي او سپوږمۍ او ستورو ته به په غور غور ګورم.

په خزان کښې به زۀ او مينه د انګورو باغونو ته ځو، هلته به د انګورو د شيرې د چاټې خوا ته کښېنو او د انګورو د لوخوشوو بېلانځو تماشه به کوو او د مرغيو بېرته تلونکي سېلونه به مو د سر دپاسه اوړي. په ژمي کښې به د اور په غاړه کښېنو او زړې قيصې او د ليرې ملکونو تاريخونه به بيانوو. په ځوانۍ کښې به مينه زما استاذ وي، په مېنځنې عمر کښې به مې پشتي وي او په پيرۍ کښې به مې د زړۀ خوشحالي وي. زما ګرانې سلمٰى! مينه به زما د ژوند تر اخيري وخته زما سره وي او د مرګ نه پس به مونږ خدائے پاک بيا را يوځائې کوي"

دا ټولې خبرې زما د زړۀ نه داسې راوتې لکه د اور لمبې چې د بخارۍ (د دېوال انغرے) نه لمغرې کوي او بيا په ايرو بدلې شي. سلمٰى ژړل او داسې ښکارېده لکه چې اوښکو ئې د شونډو پر ځائې ما له ځواب راکاوۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاله چې مينې وزرې نه وي ور کړې، د ظاهر د ورښو نه اخوا الوت نۀ شي کولے او هغه طلسماتي دنيا نۀ شي ليدلے چېرته چې په دغه خپګان کښې لړلي خوشحاله وخت کښې زما او سلمیٰ روحونه يو ځائې اوسېدل. هغه څوک چې مينې د مريدۍ دپاره نۀ وي غوره کړې. د مينې اواز ئې تر غوږ نۀ رسي. دا داستان د دغه قسمه خلکو دپاره نۀ دے. حتیٰ کۀ هغوي د دې پاڼو په معنیٰ پوه هم شي خو بيا هم د دې جوګه کېدے نۀ شي چې په هغه تتو اشارو ورسي کومو ته چې د لفظونو جامه نۀ ده اغوستولې شوې او د کاغذ په مخ نۀ دي ثبت شوي خو څۀ به هغه سړے وي چې د مينې د پيالې د شرابو نه ئې ګوټ نۀ وي کړے او څۀ به هغه روح وي چې د هغه ګرجې د روښانه ممبر په وړاندې په احترام نۀ وي ودرېدلے، د کوم فرش چې د ښځو او نرانو د زړونو او چت د خوبونو د پوښلي سائبان نه جوړ دے. هغه به څۀ ګل وي چې په پاڼو ئې د سباؤن پرخه نۀ وي پرېوتې. هغه به څۀ وياله وي چې سمندر ته د تلو نه وړاندې ئې خپله لاز ورکه کړې وي.

سلمیٰ خپل مخ د اسمان په لور وګرځاوۀ او ستورو ته ئې په غور غور وکاتۀ. هغې خپل لاسونه خوارۀ کړل، سترګې ئې پوره وا شوې او شونډې ئې ورپېدې. د هغې په زېړ مخ د خپګان، بې وسۍ، ناامیدۍ او درد نخښې نخښانې په ډاګه ښکارېدې "اے خدايه! ښځو څۀ چل کړے دے چې ته ورباندې قهرېدلے ئې؟ هغوي کومه ګناه کړې ده چې تا د دې سزا ورګرځولې دي؟ هغوي دې په کوم جرم کښې د دې ابدي سزا سره مخ کړې دي؟! اے خدايه! ته زورور او زۀ ناتوانه. زۀ دې ولې په درد اخته کړې يم. ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوئي هم ئې او په هر تول پوره هم او زما حېثيت د يو وړوکي او کمزوري مخلوق دے چې ستا د تخت په وړاندې تغرېږي تا زۀ ولې د پښو لاندې چقولې يم؟ ستا مثال د توپان دے او زۀ داسې يم لکه دوړه. تا زۀ ولې په يخه زمکه راچولې يم؟ تۀ زورور ئې او زۀ بې وسه. تۀ زما سره ولې په جنګ ئې؟ تۀ پام لرونکے ئې او زۀ احتياطي يمه. تۀ ولې زما په بربادۍ پسې شوے ئې؟ تا د ښځې په زړۀ کښې د مينې ډک زړۀ ايښودے دے نو بيا ئې ولې د مينې په لاس نيست نابود کوې؟ تۀ هغه په خپل ښي لاس را اوچته وې او په کين لاس ئې ژورې ته غورځوې او هغې ته دا پته هم نشته چې دا ولې؟ تۀ هم د هغې په خولۀ کښې د ژوند ساه پوک وهې او هم ئې په زړۀ کښې د مرګ تخم نولې. هم ورته د خوشحالۍ لاره ګوته کوې او هم ئې د خپګان په سر کښيانې. تا د هغې په خولۀ کښې د خوشحالۍ سندره ايښودې ده خو شونډې دې ورلۀ د خپګان او ژبه د روحي عذاب په تار ګنډلې ده. تا د خپل رمز په ګوتو د هغې په رخمونو پيې ايښودې دي او هم په خپلو لاسو دې د هغې د خوشحاليو نه چاپېره د درد وېره خوره کړې ده. د هغې په بستر کښې دې خوشحالي او سکون پټ کړۀ خو خوا ته دې ورته خندان او وېره ودرول. په خپله خوښه دې د هغې په زړۀ کښې محبت وتښناوۀ او بيا دې د هغې د محبت نه شرم پيدا کړۀ. په خپله خوښه دې هغې ته د تخليق ښائست وښودۀ خو د ښائست سره د هغې مينه يوه هيبتناکه لوړه جوړه شوه. تۀ هغې ته د ژوند اوبۀ د مرګ په پياله کښې او د مرګ زهر د ژوند په کنډولي کښې ورکوې. تۀ هغه په اوښکو پاکوې او هم په دغه اوښکو کښې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ژوند لاهو کوي. اے خدایه! تا د مینې په ګوتو زما سترګې پرانستې او هم په مینه دې ړنده کړم. تا په خپلو شونډو ښنګل کړم او هم په خپلو ګلګو لاسونو دې ووهلم. تا زما په زړهٔ کښې سپین ګلاب کرلے دے خو چاپېره دې ترې د ازغیو شپول کړے دے. تا زما موجوده مهال د یو داسې ځوان سره تړلے دے چې زهٔ ورسره مینه لرم خو زما ژوند دې د یو داسې سړي سره غوټه کړے دے چې د هغهٔ وجود زما دپاره ناآشنا دے نو اے خدایه! تهٔ اوس دومره توان راکړه چې په دې سخت امتحان کښې پاتې رانهٔ شم او تر مرګه پورې ربښتینې او سپېڅلې پاتې شم. اے خدایه! تهٔ چې څهٔ غواړې هغه کېږي.

خاموشي په یو جوړ خوره وه. سلمی ښکته کاتهٔ، زېړه او ناتوانه ښکارېده. د هغې لاسونه ښکته راپرېوتل او سر ئې مخې خوا ته راکوږ شهٔ او ماته داسې ښکاره شوه لکه توپان چې د ونې یو ښاخ رامات کړي او د وچېدو او بالاخره ببخي ختمېدو دپاره په زمکه پرېوځي.

ما د هغې یخ لاس ونیوهٔ او ښکل مې کړهٔ خو کله چې مې هغې له د دلاسې ورکولو نیت وکړهٔ نو د هغې نه زیات مې خپل ځان د داډ محتاج محسوس کړهٔ. زهٔ زمونږ د بدې ورځې په سوچ او د خپل زړهٔ د درزا په شور کښې غلے پاتې شوم. د دې نه پس نهٔ ما څهٔ اووئیل او نهٔ هغې.

د حده وتے عذاب تل ګونګے وي او ځکه مونږ غلي کښېناستو. داسې کانړي رانه جوړ شو لکه د ماربلو ستنې چې د زلزلې د شګو لاندې پټې شي. نهٔ ما هغه اورېدل غوښتل او نهٔ هغې زهٔ. ځکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وه او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د موم‌بتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندې وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپېدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د هر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه در دېدلي غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نۀ لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ) وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ.

مونږ راپاڅېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروا ګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وۀ او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د مومبتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندې وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپيدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د هر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه درد بدلې غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نه لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ، وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

مونږ راپاڅېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د غاړو نه په خپلو ګوتو خپلې وزرې تاوهلې، يوې ژړل او بلې پټ پټ خندل.

کله چې ما د سلمیٰ لاس ونيوهٔ او خپلو شونډو له مې يوړهٔ نو هغه ماته رانژدې شوه او زما تندے ئې ښکل کړهٔ. بيا د لرګي په ببنچ ورپرېوته، هغې سترګې پټې کړې او د ځان سره ئې په ټيټ اواز اووئيل چې "اے لويه خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه".

ما چې سلمیٰ په باغ کښې پرېښوده نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې زما په حسونو باندې داسې پرده خوره شوې وي لکه چې د يو لوئې ډنډ مخ په لړه کښې پټ وي.

د ونو ښائست د سپوږمۍ رڼا، ژوره خاموشي زما خواته هر څيز خوفناک او بدرنګه ښکارېدهٔ. هغه رڼښتيني رڼا چې ما ته ئې د کائناتو حسن او معجزه راښودلې وه. د اور په يو داسې شغله بدله شوه چې زما زړهٔ ئې داغ کړهٔ او د هغه ابدي ساز نه چې زهٔ ئې د اورېدو بلد وم. يو داسې شور جوړ شهٔ چې د زمرې د غړمبا نه زيات وېرونکے وهٔ.

زهٔ خپلې کوټې ته راورسېدم او لکه د ښکارې ويشتلې ژوبلې مرغۍ په خپل کټ کښې پرېوتم. په ذهن کښې مې د سلمیٰ دا تکې ګرځېدل چې "اے خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د تخت په وړاندې

نن سبا د وادهٔ نه داسې توقې جوړې شوې دي چې بندوبست ئې د ځوانانو او د هغوي د مور او پلار په لاس کښې دے. په زیاتو هېوادونو کښې د ځوانانو لاس برپاتې شي او مور او پلار پاتې راشي. ښځې ذات ته د تجارت د مال په نظر کتلے شي چې پلورل کېږي او د یو کور نه بل کور ته وړلے شي. د وخت د تېرېدو سره د هغې ښائست ختم شي او په یو تیارهٔ ګوټ کښې لکه د فرنیچر د یو زوړ توکي وغور ځولے شي

جدید تمدن ښځې له یو څهٔ پوهه ورکړې ده خو د نارینه او د وړستر ګتوب د کبله ئې د هغې درد لا زیات کړے دے. د پرون ښځه یوه خوشحاله مېرمن وه خو د نن ښځهٔ یوه غمژنه معشوقه (Mistress) ده. په تېر وخت کښې هغه په پټو سترګو په رڼا کښې ګرځېده او اوس په غړېدلو سترګو په تیارهٔ کښې ګرځي. هغه په خپله بې سوادۍ کښې ښائسته، په سادګۍ کښې سپېڅلې او د خپلې کمزورۍ باوجود زوروره وه. نن هغه خپلې زېرکۍ بدرنګه او خپلې پوهې سطحې او بې زړهٔ کړې ده. داسې ورځ به هم چېرې راشي چې په ښځه کښې ښائست، پوهه، زیرکي او سپېڅلتیا، د وجود کمزوري او د روح زورورتیا په ګډه وجود ولري!

زهٔ په هغه خلکو کښې شمار یم څوک چې دا عقیده لري چې روحاني وده د انساني ژوند د تګ لاره ده خو تکامل ته رسېدل ئې د قلارې او زړهٔ چاودون کار دے. کهٔ چېرې ښځه یو خوا مخ په بره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خې او بل خوا مخ په ښکته راغور ځېږي نو د دې وجه دا ده چې چېرته هم د غرۀ سرته شي له لاز تلې وي نو هلته د غلو کمینګاه ونه او د شرمښانو تاتوبې هم ارو مرو موجود وي

دا ناآشنا نسل د بېدارۍ او خوب تر منځ ژوند کوي. د دۀ په لاس کښې د تېر وخت خاوره هم ده او د راتلونکي وخت تخم هم خو بیا هم په هر ښار کښې مونږ یوه ښځه نیمه داسې وینو چې د راتلونکي وخت نمونه ورته وئیلے شو.

د بېروت په ښار کښې سلمٰی کرامي د راتلونکي وخت د مشرقي ښځو یوه نمونه وه خو د نورو ډېرو هغه کسانو غوندې، څوک چې د خپل وخت نه وړاندې پېدا وي، هغه هم د موجوده وخت ښکار شوه او د مېدان باېللو خلکو په ډله کښې داسې روانه شوه لکه د دریاب ځپه چې ګل د خپل ډنډر نه وشوکوي او لاهو ئې کړي.

منصور او سلمٰی وادۀ وکړۀ او د ښار په هغه ځائې کښې په یوه ښکلې بنګله کښې دېره شو چېرته چې تول شتمن او د حېثیت خاوندان اوسېږي. فارس افندي د خپل خوشي کور په باغ او بڼ کښې داسې یوازې پاتې شۀ لکه چې یو شپونکے د خپل کنډک په مېنځ کښې یوازې ژوند تېروي

د وادۀ ورځې او خوشحاله شپې تېرې شوې خو هنې مون د خېګان د ترخو وختونو یادونه داسې پرېښودل لکه چې جنګ په مېدان کښې کوپړۍ او مړۀ هډوکي پرېږدي. د مشرقي ودونو دستورې د ځوانانو او پېغلو زړونه دې موقعې ته پسخوي خو د وادۀ پائې شاید دغه زړونه لکه د ژرندې د پل د سمندر ببخ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغورځوي. د دوي د غه خوشحالي د پښو د هغه خاپونو په مثال وي چې د شګو دپاسه جوړ شوي وي او صرف تر هغه وخته موجود وي تر څو چې څپو وران کړي نه وي.

سپرلي تېر شۀ او همدارنګه اوړے او مني هم ورپسې وا وړ بدل خو زما مينه د سلمئ سره ورځ په ورځ زياتېده. عن چې په يو بې زبانه عبارت بدله شوه او يو داسې احساس ترې جوړ شۀ کوم چې يو يتيم په جنت کښې د خپلې مور د روح په حواله لري. زما د ارمان نه يو روند خپګان جوړ شۀ چې د خپل ځان نه اخوا ورته نور هېڅ هم په نظر نۀ راتلۀ او هغه جذبه چې زما د سترګو نه به ئې اوښکې راکښلې، په يوه داسې سرګرداني بدله شوه چې زما د زړۀ وينې ئې څښلې او زما د محبت اسوېلے د سلمئ او د هغې د خاوند دپاره د راحتونو په دعا بدل شۀ. زما اميدونه او دعاګانې بې ځايه وې ځکه چې د سلمئ غمژنې يو داخلي رنځ وۀ چې علاج ئې صرف مرګ کولے شۀ.

منصور داسې سړے وۀ چې د ژوند هره عياشي ئې په اسانه کولے شوه خو بيا هم هغه قانع نۀ وۀ او په بوده پسې وۀ. د سلمئ سره د وادۀ نه وروسته هغۀ د هغې د پلار تنهايي ته هېڅ توجه ورنۀ کړه او د هغۀ د دولت د ميراث حاصلولو دپاره د هغۀ مرګ ته لېواله وۀ.

د منصور کردار د هغۀ د ترۀ کېردار ته ورته وۀ. په دواړو کښې بس دومره قدرې فرق وۀ چې پادري چې څۀ غوښتل هغه ئې د مذهبي قبا او د غاړې د طلايي صليب لاندې په پټه حاصل کړل. په داسې حال کښې چې ورارۀ ئې هر څۀ په ډاګه وکړل. پادري په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سحر کښي ګرجي ته تلو او پاتې ورځ ئې د کونډو، يتيمـو او ساده خلکو په لوټلو کښې تېرولـه خو منصور ورځې د جنسي تندې د ماتولو په لټون کښې تېرولې. د اتوار په ورځ پادري د انجيل مقدس تبليغ کاوه خو په نورو ورځو کښې ئې خپل ژوند په عملي توګه د دغه تبليغ مطابق نه تېراوه او د خواوشا علاقې په سياسي سازشونو کښې به بوخت وه او منصور د خپل تره د لوړ مقام په استفاده هر هغه چاته د سياسي ګټې رسولو دنده کوله چا چې مناسب رشوت ورکولے شه.

پادري هغه غل وه چې د شپې په تيارهٔ کښې ئې خان پټ کړے وهٔ حال دا چې منصور هغه ټګ وهٔ چې د ورځې په رڼا کښې هسکه غاړه ګرځېدهٔ دا يو حقيقت دے چې مشرقي قومونه هم په دغسې شرمښانو او قصابانو باور کوي. څوک چې د خپل وړستر ګتوب د کبله د هغوي هېوادونه تباه کوي او کونډيان ئې په بې دردۍ سره چڼوي

زهٔ دا پانې د غريبو قومونو د غدارانو په تذکره ولې ډکوم زهٔ دا ځائې د هغهٔ غمژنې ښځې قيصې له ولې نهٔ ورکوم چې زړهٔ ئې مات شوے وهٔ؟ زهٔ مظلوم خلک ولې ژاړم. خپلې اوښکې د هغه کمزورې ښځې په ياد کښې ولې نهٔ تويوم. د چا ژوند چې د مرګ لاس تروړلے دے؟

خو زما خوږو لوستونکو! ولې تاسو ته پته نشته چې دغسې ښځه د هغه قوم په مثال وي چې پادريانو او واکدارانو په خپله پنجه کښې نيولې وي؟ تاسو په دې يقين نهٔ ساتئ چې هغه نيمګړې مينه کومه چې يوه ښځه قبر ته راکاږي، د هغه نااميدۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال ده چې د زمکې په خلکو کښې نفوذ کوي؟ د يو قوم د پاره د يوې ښځې اهميت هم دومره دے، څومره چې د ډېوې د پاره د رڼا بللے شي کۀ چېرې په ډېوه کښې تېل کم وي نو آيا رڼا به ئې تته نۀ وي؟

منے تېر شۀ او ژمي ته د لار پاکولو د پاره سيلۍ د ونو زېړې پاڼې والوزولې او بالاخره ژمے د خپلو نعرو سورو سره راورسېدۀ. زۀ لاهغسې د بېروت په ښار کښې پروت وم. د خپلو هغه خوبونو نه سېوا راسره نور هېڅوک نۀ وو کومو چې به زما روح اسمان ته خېژاوۀ او بيا به ئې د زمکې په سينه کښې ژور ښخاوۀ.

دردمند روح په تنهايۍ کښې يو څۀ ارام مومي او نور خلک د تنهايۍ نه داسې وېرېږي لکه زخمي هوسۍ چې د رمې نه بېله شي او تر هغې په غار کښې اوسي تر څو چې روغه يا مړه شي.

يوه ورځ ماته پته ولګېده چې فارس افندي ناروغه دے. زۀ د خپل تنها کور نه د هغۀ کور ته روان شوم. دا ځل د بګيو د کړپ کړوپ نه د ځان ژغورلو په خاطر زۀ په يوه نوې شاړه لار، چې د زېتون د ونو په مېنځ کښې تللې وه، لاړم.

زۀ چې د دې بوډا سړي کور ته ورغلم نو هغه په کټ کښې رنګ الوتے بې مجاله پروت وۀ. د هغۀ سترګې کوغالو ته داسې ورېرېوتې وې لکه دوه ژورې تيارۀ سيمې چې د درد مغلو وهلې وي. هغه مسکا چې د هغۀ د مخ نور وۀ د درد او زړۀ چاودون په موتې کښې ورغلې وه او د هغۀ د نرمو لاسونو هډوکي داسې وو لکه د سيلۍ د توپان په وړاندې رېبدونکي لوڅ ښاخونه. زۀ چې د هغۀ خواله ورغلم او د روغ جوړ تپوس مې ترې وکړۀ نو هغۀ خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زبر مخ ماته راوګرځاوه، په رپېدونکو شونډو ئې مسکا خوره شوه او په ټيټ اواز ئې اووئيل چې "زويه! دغه بلې کوټې ته لاړ شه، سلمیٰ له دلاسه ورکړه او رائې وله چې زما د کټ په څنګ کښې کښېني"

زۀ چې پېوست کوټې ته ورغلم نو سلمیٰ په يو ديوان ملاسته وه په لاسونو ئې سر پټ کړے وۀ او مخ ئې د دې دپاره په بالښت کښې دننه کړے وۀ چې پلار ئې اواز وانۀ وري. زۀ ورو ورو خواله ورغلم او د هغې نوم مې په داسې اواز کښې واخستۀ چې د ګونګوسې نه زيات اسوېلي ته نزدې وۀ. هغه داسې په ويره راپورته شوه لکه په يو خوفناک خوب کښې چې ئې خلل راغلے وي. کښېناسته او ماته ئې داسې په يو جوړ وکاتۀ لکه چې په زړۀ کښې ئې دا شک ګرځېدۀ چې زۀ ژوند ے وجود يم او کۀ اروا. د هغه ژورې خاموشۍ نه وروسته چې مونږ دواړه ئې د يادونو په وزرو هغه وخت له يوړو کله چې مونږ د مينې په شرابو نشه وو. سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې او اوئې وئيل چې "تۀ ګوره، وخت مونږ څنګه بدل کړي يو! تۀ ګوره وخت څنګه زمونږ د ژوند لارې بدلې کړې دي او مونږ ئې په دې کنډرو باندې پرېښي يو. هم په دې ځائې کښې سپرلي مونږ د مينې په تار تړلي وو او نن ئې هم دلته د مرګ د تخت په وړاندې يو ځائې کښېنودي يو. هغه سپرلي څومره ښکلي وو او دا ژمے څومره بدرنګه دے."

د دې وېنا سره هغې بيا خپل مخ په لاسونو پټ کړۀ. داسې ښکارېده لکه چې د تېر وخت د هغه منظر نه ښترګې پټوي کوم چې د هغې مخې ته ولاړ وۀ. ما د هغې په سر لاس کېښودۀ او ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې اوونیل چې" راځه سلمئ راځه چې د دې توپان په وړاندې لکه د کوټلو منارو کلک ودرېږو. راځه چې لکه د نرانو سپايانو په ويسنلې سينه د دښمن د وسلې مقابله وکړو. کۀ چېرې ووژلے شو نو شهيدان به شو او کۀ چېرې دا جنګ مو وګاټۀ نو د اتلانو ژوند به بيا مومو. په خاموشئ کښې د پناه اخستو نه دا غوره ده چې سړے د لارې د خنډانو او ستونځو مقابله په نره وکړي. هغه پتنګ چې د ډېوې نه تاوېږي او مړ شي د هغه موږک نه ښۀ دے چې په تيارۀ سوره کښې ژوند کوي. راځه سلمئ چې په دې شډله لار د زړۀ د تله روان شو او خپلې سترګې په دې غرض د اسمان په لور ونيسو چې په تړو او جاړو کښې کوپړۍ او ماران نۀ وينو. کۀ چېرې وېره مو په نيمه لار کښې ودروي نو د شپې اوازونه به پېغور راکوي خو کۀ چېرې په نره د غرۀ سرته ورسو نو د جنتي روحونو سره به د خوشحالئ او برې په سندرو کښې شريک شو.

سلمئ خپګان مۀ کوه، اوښکې وچې کړه او د مخ نه دې د خواشينئ پرده لېرې کړه او راپاځه چې ورشو او ستا د پلار د کټ څنګ ته کښېنو، ځکه چې د هغۀ ژوند ستا په ژوند تکيه لري او کۀ د رنځ څۀ دارو ئې شته نو هغه ستا خنداده".

هغې ماته په زړۀ سواندي او مينه ناک نظر وکاتۀ او اوئې وئيل چې "آيا تۀ ماته د لاسه راکوې په داسې حال کښې چې تا ته پخپله د ډاډګېرنې ضرورت دے. آيا يو وږے سړے خپله ډوډۍ بل وږي له ورکولے شي. يا ايا يو رنځور خپل هغه دارو بل رنځور له ورکولے شي په کومو چې هغه پخپله ژوندے وي" هغه راپاڅېده او په زوړند سر زما سره د دغه مشر سړي کوټې ته لاړه. مونږ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د کټ په څنګ کښې کښېناستو. د دې دپاره چې د پلار نظر وربانديې خوږ شي. سلمٰی خان مسکې مسکې کړهٔ ږ هغې پلار هم دا غوښتهٔ چې هغې ته نسبتاً ښهٔ او قوي په نظر راشي خو بیا هم پلار او لور د يو بل د درد نه خبر وو او د يو بل بې اوازه اسويلي ئې اورېدل. هغوي دواړه دوه داسې مساوي قوتونه وو چې يو بل ئې په چپه خولهٔ د مېنځه وړهٔ. د پلار زړهٔ د خپلې لور د غمه شين وهٔ، هغوي دوه هغه پاک روحونه وو چې په مينه او مرګ يو بل ته غاړه وتل. يو روان وهٔ او بل د غمه سرګردان وهٔ او زهٔ پخپله د خپل ناقلاره زړهٔ سره د هغوي په مېنځ کښې ولاړ وم. مونږ درې کسان وو چې تقدير را يو ځائې کړي هم وو او اوړهٔ اوړهٔ کړي هم. يو دغه مشر سړے وهٔ چې مثال ئې د سېلاب وړي انګړ وهٔ، يوه دغه ځوانه ښځه وه چې د يو داسې زينګ په مثال وه چې سر ئې په تېرهٔ لور رېبلے شوے وهٔ او بل دا ځوان سړے چې د يو داسې نازک نوي راختلي بوټي په مثال وهٔ چې د واورو د لاسه راتيټ شوے وي. په اصل کښې مونږ ټول د تقدير په لاس کښې د لوبو ګوډاګي وو.

فارس افندي ورو ورو وخوزېدهٔ، خپل ناتوانه لاسونه ئې د سلمٰی په لور اوږدهٔ کړل او په مينه ناک او نرم اواز ئې اووئيل چې "ما ښهٔ پوره ژوند کړے دے او د ژوند د موسمونو د مېوو نه مې خوند اخستے دے. ما د ژوند ټولې مرحلې د فکري هم آهنګۍ سره تېرې کړې دي. کله چې تهٔ د درېو کالو وې نو ستا مور مړه شوه او تهٔ ئې زما په غولي کښې يوه قيمتي خزانه پرېښودې. تهٔ ورو ورو زما د نظر لاندې لوئېدې او په مخ کښې دې د مور د کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړو اتار داسې رابښکاره کېدل لکه چې د اوبو په ډنډ کښې ستورې ښکارې. ستا کردار، ذهانت او ښائست حتی چې د خبرو او ناستې پاستې انداز هم مور ته تللې دے. ته زما د ژوند بوازینی تسلي وې ځکه چې ستا په کردار او ګفتار کښې د مور عکس وۀ. زۀ اوس بوډا شوے یم او زما دپاره صرف یو ځائې پاتې دے چې هغه د مرګ د نرمو وزرو د مېنځ نه عبارت دے. زما خوږې لورې! خپه کېږه مۀ. ما له مرګ دومره مهلت راکړۀ چې تۀ مې د یوې وادۀ شوې ښځې په رنګ کښې ولېدې. خوشحاله اوسه ځکه چې زۀ به د مرګ نه پس هم ستا په شکل کښې ژوندے یم. زۀ کۀ نن ستا نه بېل شم نو دا به د سبا یا بل سبا په نسبت څۀ خاص فرق نۀ اچوي، ځکه چې زمونږ د ژوند ورځې لکه د خزان د پاڼو غوندې روانې دي. ختمېږي زما د مرګ ساعت ډېر په تېزئ راروان دے او زما روح دې ته لېوالـه دے چې ستا د مور د روح سره یو ځائې شي"

هغۀ چې کله په مینه او خوږ انداز کښې دا خبرې کولې نو مخ ئې روڼ وۀ. بیا ئې لاس د بالښت لاندې دننه کړۀ او یو تصویر ئې راواخست چې د سرو زرو په چوکاټ کښې بند وۀ. دې وړوکې تصویر ته ئې کتل او وئې وئیل چې" راشه سلمیٰ راشه خپله مور په دې تصویر کښې اووینه!"

سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې. ډېر ساعت په خیر خیر د کتلو نه وروسته ئې دغه تصویر بیا بیا ښکل کړۀ او چغې ئې کړې" اے زما ګرانې مورې، اے مورې!" بیا هغې خپلې رېږدونکې شونډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصویر داسې ښکېږي لکه چې خپل روح ئې ورته ورا ړول غوښتل

"مور" د انسان په شونډو د ټولو نه ښکلے تکے ډے او "اے موري" د ټولو نه ښکلے غږ دے. دا داسې تکے دے چې د مینې او امید نه ډک دے، خوږ دے، زړه سواندے دے او د زړه له تله راخیژي. "مور" هر هر څۀ دي هغه په غم کښې تسلي ده، په خپګان کښې امید دے او په ناتوانئ کښې توان دے. هغه د مینې، شفقت، خواخوږۍ، همدردۍ او بخښنې سرچینه ده. څوک چې بې موره شي هغه د هغه پاک روح نه محروم شي چې هغه په تواتر سره خوشحاله ساتي او په ښېغه لار ئې بیايي

په دې دنیا کښې هر یو څیز د مور غوښتنه کوي. لمر د زمکې مور دے چې دې ته د ټودوخې خوراک ورکوي او تر هغه وختنه د کائنات نه نۀ بهر کېږي، تر څو چې نې دا د سمندر په سندرو، د مرغیو او چینو په ثناء اودۀ کړې نۀ وي او دا زمکه د ونو او ګلونو مور ده. دا هغوي پېدا کوي. پالنه ئې کوي او بیا ئې د ټي نه پرېکوي. ونې او ګلونه بیا په خپل وار د خپلو مېوو او تخمونو مېندې جوړېږي او هغه مور چې د موجوداتو اصلي نمونه ده، ابدي روح دے چې د ښائست او مینې نه ډک دے

د سلمٰی مور د هغې د خپارۀ په وخت کښې مړه وه نو څکه ورسره هغه بلده نۀ وه خو چې کله ئې تصویر ولیدۀ نو چغې ئې کړې چې "اے موري!" دا تکے " مور" زمونږ په زړونو کښې پټ وي خو چې کله ودرد هېږو یا خوشحاله شو نو زمونږ شونډو له داسې راشي لکه د ګلاب د زړۀ نه چې خوشبوئي رابهر کېږي او د پاکې او لوګړنې هوا سره ګډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمٰی د مور تصویر ته په ځیر ځیر کاتهٔ او د پلار د کټ په څنګ کښې د راپرېوتو تر وخته پورې ئې بیا بیا ښکلاوهٔ.

دې بوډا سرې خپل دواړه لاسونه د هغې په سر کېښودل او اوئې وئیل چې "زما لورې! ما تاته د کاغذ په مخ ستا د مور تصویر وښودهٔ. اوس زهٔ غواړم چې تا ته د هغې خبرې واوروم".

هغې خپل سر داسې راپورته کړهٔ لکه د مرغۍ بچي چې په ځاله کې د مور د وزرو په محسوسولو سرونه را اوچتوي او هغهٔ ته متوجه شوه.

فارس افندي اووئیل چې "تهٔ دې د مور په خوا پورې وې چې د هغې پلار مړ شهٔ، هغې ډېر وژړل او کریکې ئې ووهلې خو بیا هم عقلمنده او صبرناکه وه څنګه چې ئې پلار ښخ شهٔ نو هغه هم په دې کوټه کښې زما خواته کښېناسته. زما لاس ئې ونیوهٔ او اوئې وئیل چې "فارسه! زما پلار مړ شهٔ او اوس په دې دنیا کښې تهٔ زما یوازینی تسلي پاتې ئې. د زړهٔ محبتونه داسې تقسیم وي لکه د نښتر د ونې ښاخونه. کهٔ چېرې د دې ونې یو ښاخ پرېوځي نو زیان ورته رسي خو بېخي د مېنځه نهٔ ځي. دا ونه بیا خپل ټول خوراک دغه بل پاتې ښاخ ته ورکوي. تر څو چې ښهٔ وده وکړي او دغه خالي ځائې ډک کړي. دا هغه خبرې وې چې ستا مور ماته د خپل پلار په مرګ کړې وې او کله چې مرګ زما وجود د خپل ارام ځائې ته یوسي او روح مې خدائے ته وسپاري نو تهٔ هم دغسې اووایه".

سلمٰی په مات زړهٔ په ژړا کښې خواب ورکړهٔ چې "کله چې زما د مور پلار مړ شهٔ نو تهٔ د هغهٔ پر ځائې ودرېدې خو کله چې تهٔ لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي نوستا پر ځائې نه څوک ودرېږي؟ هغه د يو ربښتيني او مينه ناک خاوند په اسره پاتې شوه. د هغې د تسلۍ دپاره د هغې ماشومه لور موجوده وه خوتهٔ چې لاړ شې نو زما د تسلۍ دپاره به څهٔ پاتې شي؟ تهٔ زما مور هم وې، پلار هم او د ځوانۍ ملګرے هم"

د دې وېنا سره هغې ماته مخ راوګرځاوهٔ. زما د جامو پلو ئې ونيوهٔ او اوئې وئيل چې "دا هغه يوازينے سړے دے چې ستا د تلو نه وروسته زما دوست ثابتېدے شي‌ځو چې هغه پخپله په بده ورځ دے نو ما له به څهٔ تسلي راکړي. يو مات زړهٔ په يو نااميده روح کښې څنګه ډاډ موندلے شي. نهٔ خو يوې غمژنې ښځې ته د خپل ګاونډي په غمژنۍ ارام راځي او نهٔ يوه مرغۍ په ماتو ځانګونو الوت کولے شي. دے زما د روح دوست دے خو ما د وراندې نه د دهٔ په سر يو دروند پيټے ايښود ے دے او په خپلو اوښکو مې د دهٔ سترګې داسې رنځورې کړې دي چې بې له تيارې ورته نور هيڅ هم په نظر نهٔ راځي. دے زما داسې ورور دے چې زړهٔ ورسره د زړهٔ له تله مينه لرم خو دے هم لکه د نورو ورونړو زما سره صرف زما په دردونو کښې شريکېدے شي او زما په اوښکو تويولو کښې زما سره لاس کولے شي".

د سلمٰی دا تکي زما په زړهٔ لکه د تورې ولګېدل او ما داسې محسوسه کړه لکه چې نور زغم به اونهٔ کړے شم. دغه مشر سړي د هغې خبرې په مړ زړهٔ اورېدې او داسې رېښېدهٔ لکه د ډ هوې رڼا چې د سيلۍ په وړاندې رېږېږي. بيا هغهٔ خپل لاس خوارهٔ کړل او اوئې وئيل چې "زما لورې! پرېږده چې ساه مې په قلاره وخېژي. ما د دې پنجرې سيخونه مات کړې دي. ما مهٔ منع کوه، پرېږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې والوځم، ځکه چې ستا مور ما ځان ته راغواړي. اسمان شین دے، سمندر خاموشه دے او کشتۍ تګ ته تیاره ده. دا سفر مهٔ خنډوه. پرېږده چې زما وجود د هغهٔ چا سره ارام وکړي څوک چې په ارام دي. پرېږده چې زما خوب پائي ته ورسي او روح مې د سباؤن سره یو ځائې رابېدار شي. پرېږده چې ستا روح زما روح ته ورترغاړه وځي او ما له د امید مچه (بوسه) راکړي. پرېږده چې زما په وجود د غم او تریخوالي یو څاځکے هم پرې نهٔ وځي. ګنې نو ګلونه او واښهٔ به د زمکې نه خپل خوراک اخستل پرېږدي. زما په لاس د غم اوښکې مهٔ څڅوه ځکه چې د دې نه به زما په قبر ازغي راوخېژي. زما په تندي د غم کرښې مهٔ راکاږه، ځکه چې دا روانه هوا به ئې ولولي او وښیاني ته به زما د هډوکو د دوړې دوړلو نه انکار وکړي. زما لورې! ما په ژوند هم ستاسره مینه کړې ده او په مرګ به ئې هم کوم. زما روح به تل ستا څارنه کوي او تا به په حفاظت کښې ساتي".

بیا فارس افندي ما ته په نیم کښنو سترګو وکاتهٔ او اوئې وئیل چې "زما زویه! د سلمیٰ داسې سکه ورور جوړ شه لکه چې ستا پلار زما ورور وهٔ. د ضرورت په وخت کښې د هغې مرسته ملګرتیا کوه او هغه مهٔ پرېږده چې ویر وکړي ځکه چې په مړي ویر کول پخپله یو ناخوښه کار دے. د هغې د غم غلطولو دپاره هغې ته بیا بیا زړهٔ خوشحالوونکې قیصې کوه او د ژوند سندرې ورته وایه. ما خپل پلار ته وریادوه. د هغهٔ نه غوښتنه کوه چې زمونږ د ځوانۍ قیصې درته کوي او دا ورته وایه چې ما د ژوند په اخیري وخت کښې د هغهٔ د زوي په شکل کښې د هغهٔ سره مینه کوله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي خوره شوه او د دغه مشر سرې په مخ ما ته د مرګ زهړوالے په نظر راغے. بیا هغۀ سترګې راپورته کړې مونږ ته ئې وکاتۀ او په ګونګوسي کښې ئې اووئیل چې "ډاکټر مۀ راغواړئ ځکه چې کېدے شي چې هغه د خپلو دارو په ذریعه په دې بندي خانه کښې زما سزا نوره هم زیاته کړي. د غلامۍ ورځې لاړې او زما روح د اسمانونو د ازادۍ په لټه کښې دے. پادري هم زما کټ له مۀ راولئ ځکه چې کۀ زۀ ګناهګار یم نو د هغۀ دم درهه ما بچ کولے نۀ شي. لکه څنګه چې د ستورو ماهر د ستورو لاز نۀ شي بدلولے دغسې د بنده خوښه هم د خدائے رضا په بله نۀ شي اړولے خو زما د مرګ نه وروسته ډاکټر او پادري پرېږدئ چې خپله خپله خوښه وکړي ځکه چې دغه وخت هغوي د منزل په لور زما د بېړۍ په تګ کښې هېڅ خلل نۀ شي اچولے"

په نیمه شپه کښې فارس افندي خپلې سترګې په اخیري ځل وغړولې او سلمٰی چې د هغۀ د کټ سرته ولاړه وه، ته ئې په یو جوړ وکاتۀ. هغۀ د څۀ وئیلو هڅۀ کوله خو نۀ ئې شو وئیلے ځکه چې مرګ ئې اواز کښېښولے وۀ خو اخیر ډېر په ګرانه ئې اووئیل چې" شپه تېره شوه.... اے سلمٰی.... اے.... اے سلمٰی بیا هغۀ خپل سر بل طرف ته واړاوۀ، مخ ئې سپین شۀ او څنګه چې ئې اخیري سلګۍ کړه نو ما ئې مخ خندنے ولیدۀ.

سلمٰی د خپل پلار لاس ونیوۀ، هغه یخ وۀ، بیا هغې خپل سر راپورته کړۀ او د هغۀ مخ ته ئې وکاتۀ. د هغۀ مخ د مرګ په نقاب پټ وۀ. سلمٰی داسې سکتې ونیوه چې نۀ ئې اوښکې توئې کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې اسوېلي له خولې لاړل او نه د خپل ځائې نه وخوزېده. د لږ ساعت دپاره هغې هغهٔ ته لکه د بت په ولاړو سترګو کاته. بيا دومره راتيټه شوه چې تندے ئې زمکې ته ورسېدهٔ او اوئې وئيل "اے خدايه! په مونږ رحم وکړه او زمونږ مات ځانګونه پيوند کړه".

فارس افندي مړ شۀ، د هغهٔ روح د ابديت خولې له ورسېدهٔ او وجود ئې زمکې ته ستون شۀ. منصور د هغهٔ په دولت غړے واچاوهٔ او سلمٰی د ټول عمر دپاره بندي شوه- داسې ژوند چې د درد اوغم نه ډک وهٔ.

زهٔ په حسرتونو او خيال پلونو کښې ورک وم. ورځې او شپې راباندې داسې راغوټه کېدې لکه عقاب چې خپل ښکار بسمي بسمې کوي. ډېر ځله ما هڅه وکړه چې خپل ځان د پخوانو نسلونو د کتابونو او اسماني صحيفو په مطالعه کښې بوخت وساتم او خپله بدبختي هېره کړم خو دا داسې وه لکه سړے چې اور په تېلو وژني ځکه چې د تېر وخت په کاروان کښې د ليدلو دپاره د الميې او د اورېدلو دپاره د وير او ژړا نه اخوا نور هېڅ هم نهٔ وو. زما دپاره د مذهبي سندرونه زيات د Job کتاب (د بائبل يو کتاب) زړهٔ راکښونکے وهٔ او د Jeremiah (د بائبل يو کتاب) مرثيې مې د سليمان د سندرې نه زياتې خوښې وې. د مغربي ليکوالو د ټولو ډرامو نه مې هملټ (Hamlet) زيات زړهٔ ته نزدې وهٔ. هم دغسې نااميدي زمونږ نظر کمزورے کوي او غوږونه مو تپوي. مونږ ته کهٔ څهٔ په نظر راځي نو هغه د تباهۍ منظر وي او کهٔ څهٔ اورو نو هغه زمونږ دپارېدلو زړونو درزا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عیسیٰ او عشتار ترمېنځ

د هغه باغونو او غونډیو چې د بېروت ښار د لبنان سره یو ځائې کوي، په مېنځ کښې یو وړوکے کلیسا دے چې ډېر لرغونے دے او په کمر کښې کېندلے شوے دے. چاپېره ترې د زیتونو، بادامو او ولو ونې ولاړې دي. سره د دې چې دا کلیسا د اولسي سړک نه نیم میل لیرې دے خو زما د قیصې تر وخته ډېر لږ کسانو چې د تبرکاتو او لرغوني کنډرو شوق ئې لرلو، دې ته تلي وو. دا کلیسا د نورو ډېرو هغه په زړه پورې ځایونو نه یو وو کوم چې پټ دي او خلکو هېر کړي دي. دا ځائې ددې ته وو نو ځکه ئې د عبادت کوونکو دپاره د بندر او د یوه دوو مئینو دپاره د زیارت درجه لرله.

ځنګه چې سړے کلیسا ته داخل شي نو لمر خاتهٔ اړخ ته په دېوال کېندلے شوے یو فونیقي تصویر په نظر راځي چې د ښائست او مینې د خدائې، عشتار، څرګندونه کوي. چاپېره ترې اووهٔ لوڅې پېغلې په بېل بېل انداز کښې ولاړې دي. د رومبۍ[1] سره چورباتي (تارچ) ده، د دویمې[2] سره ګټار، د دریمې[3] سره د خوشبویه تېلو د سوزولو لوښې، د څلورمې[4] سره د شرابو جګ، د پنځمې[5] سره د ګلابو غنچک، د شپږمې[6] سره د مړانې د پاڼو (Laurel) څادر او د اوومې[7] سره په لاس کښې غشے لیندہ دي او دا ټولې ډېر په احترام سره عشتار ته ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دوهم دېوال بو بل تصویر اویزان دی چې د رومبي نه نوی ښکاري او په صلیب پوري مبخ د عیسئ معنئ ورکوي. په څنګ کښې ئې غمژنه مور (Mary Magdalen) او دوه نوري ښځې د ژړا په حالت کښې ولاړې دي. د دې تصویر نه داسې ښکاري چې دا په پنځلسمه یا شپاړسمه عیسوي پېړۍ کښې کیندلے شوے دے.

په لوېديځ دېوال باندې دوه غونډې (ګرډې) لاړې دي چې د لمر وړانګې ترې کلیسا ته داخلېږي او په تصویرونو لوېږي او هغوي ته داسې رنګ ورکوي لکه چې په طلائي اوبیز رنګ، رنګ شوي وي. د کلیسا په مېنځ کښې یو مرمري څلور ګوټے ځائې دے چې په اړخونو ئې زاړۀ نقشونه جوړ شوي دي. په دې نقشونو کښې ځینې د کاڼي شوې وینې د توتو لاندې په ګرانه ښکاري. د دې نه داسې معلومېږي چې لرغوني خلکو به په دې کمر باندې قرباني ورکولې او د پاسه به ئې ورباندې عطر، تېل او شراب اړول.

په دې کلیسا کښې د تولو نه زیات د توجه وړ خیز ژوره خاموشي ده چې ژوندیو خلکو ته د دېوې (دیوي) حقیقت په ګوته کوي او د تېرو نسلونو او د مذهب د ارتقائي تکو قیصه ورته اوروي. داسې نظاره شاعر د هغه دنیا نه ډېر لیرې وړي، په کومه کښې چې هغه اوسېږي او فلسفي په دې قائل کوي چې مذهب د انسان په ختمه کښې اغړلے شوے دے. هغۀ (انسان) د داسې څۀ ضرورت محسوس کاوۀ چې لیدۀ ئې نۀ او په سمبولونو (علامتونو) ئې ورله مینه ماتوله. د دغه "سمبولونو" معنو د هغۀ پټ رازونه څرګندول او د مرګ او ژوند په حقله ئې د هغۀ په ارمانونو رڼا اچوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ښار کليسا ګڼبې به په مياشت ګڼبې يو ځل د سلمى سره زما ملاقات کېده او څو ګړى به مې ورسره تېرولې. دې ناآشنا تصويرونو ته به مو کتل، په غرغره شوي عيسى به مو سوچ کاوه او په هغه فونيقي ځوانو سړيو او ښځو به موفکر کاوه څوک چې په ښائست ژوندي وو. د ښائست سره ئې مينه وه او د عشتار په شکل ګڼبې ئې د ښائست عبادت کاوه. د هغې د بت په وړاندې ئې عود لوګول او په زيارت ئې ورله عطر پاشل. دا هغه خلک دي چې هېڅ ئې هم داسې نه دي پاتې چې سړے ئې ذکر وکړي، ما سېوا د نوم نه چې د وخت کاروان ئې د ابديت مخې ته بيا بيا تکراروي.

د سلمى سره د ملاقاتونو د وختونو ليکل زما دپاره ګران کار دے. دغه جنتي مهالونه د درد، خوشحالى، حسرت،اميد او بدمرغى نه ډک وو.

مونږ په پټه په دغه زوړ کليسا ګڼبې ليدل کتل کول. زاړه وختونه به مو رايادول، په روان وخت به مو خبره کوله، د راتلونکي وخت د اندېښنې اظهار به مو کاوه او په قلاره قلاره به مو د زړه پټ رازونه راويستل او يو بل ته به مو د خپلو خپلو دردونو او بدمرغيو ګيلې ماتې کولې او په خيالي اميدونو او خواشينو خوبونو مو ځان له ځړونه بنه کول. ساعت ګړى وروسته به غلي شو، خپلې خپلې اوښکې به مو وچې کړې. بې له مينې به مو نور هر څه شاته وغورځول او مسکي مسکي به شو. بيا به سلمى زما تندے ښکل کړه او زما زړه به ئې له وجد نه ډک کړه. هغې چې به کله خپله سپينه دنګه غاړه راښکته کړه نو ما به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدل کېښي ښکل کړه او د هغې اننګې به داسې سرۀ شو لکه د سباؤن ږومبۍ پلوشه چې د غونډۍ په تندي پرېوځي. مونږ به په خاموشۍ سره لېرې افق ته کاته چېرته چې به وربخې د پرېوتونکي لمر په نارنجي پلوشه رنګينې وې.

زمونږ خبرې به صرف تر مينې پورې محدودې نۀ وې، وخت په وخت به مو په روانو مسئلو خپل خيالونه څرګندول. سلمیٰ به په ټولنه کښې د ښځو مقام، د هغوي په کردار د تېرو نسلونو اغېزې، د ښځې او خاوند ترمېنځ تعلق او هغه روحاني رنځونه او بدچلنۍ چې د نکاح ژوند په خطره کښې اچوي،د خپل بحث په بر کښې نيول. ما ته د هغې دا وېنا ياده ده چې "شاعران او ليکوال هڅه کوي چې د ښځې په حقيقت ځان پوه کړي خو تر نن ورځې پورې هغوي د هغې د زړۀ پټ رازونه اونۀ پېژندل ځکه چې هغوي هغې ته د جنسي پردې د شا نه ګوري او د هغې د بهرني وجود نه اخوا نور هېڅ هم په نظر نۀ ورځي. هغوي د نفرت د غتوونکي شيشې په توسط د هغې نتداره کوي او د کمزورۍ او اطاعت نه پرته نور هېڅ هم اونۀ مومي".

په يوه بله موقعه هغې په دېوال د کيندلي تصوير په لور اشاره وکړه او اوئې وئيل چې" د دې کمر په زړۀ کښې دوه سمبولونه وجود لري چې د ښځې د خواهشونو نچوړ او د هغې د روح هغه پټ رازونه په ګوته کوي، کوم چې د مينې او زړۀ چاودون، د محبت او قربانۍ، په تخت ناستې عشتار او د صليب سره ولاړې ماري (Mary) ترمېنځ ځي راځي. سړے سر لوړي او نوم ناموس پلوري او ښځه ئې قيمت ادا کوي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدائے او د مرغیو د هغه سېل نه اخوا کوم چې به زمونږ په سرونو الوتۀ، نور هېڅا ته هم زمونږ د ملاقاتونو پته نۀ وه. سلمٰی به "پاشا پارک" نومې ځائې ته په خپله بګی، کښې او بیا د دغه ځائې نه کلیسا ته پیاده راتله، چېرته چې به زۀ د هغې په انتظار کښې ناقلاره ناست وم.

مونږ نۀ خو د تماشه کوونکو د سترګو نه وېرېدو او نۀ خپلو ضمیرونو ته ملامته وو. هغه روح چې په اور پاک شي او په اوښکو اووینځلے شي، د هغه هر ځۀ نه لوړ شي ځۀ ته چې خلک شرم او بې عزتي وائي. دا روح بیا د غلامۍ، د ضابطو او د هغه زړو رواجونو نه ازاد وي چې د انساني زړۀ د محبتونو په ضد ولاړ دي. همدغه روح دے چې د خدائے د تخت په وړاندې سرخ رویه ودرېدلے شي.

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د ابدي او لوړې پائې د قوانینو په معنٰی د پوهېدو تر وخته انساني ټولنې اویا (۷۰) پېړۍ په ځان ناوړه قوانین منلي دي. د انسان سترګې د تتې رڼا اموخته شوي دي او د لمر رڼا ته نۀ شي کتلے. روحاني رنځ د یو نسل نه بل نسل ته پاتې کېږي او بیا د خلکو د ژوند داسې برخه وګرځي چې هغوي ئې د رنځ پر ځائې آدم ته د خدائے له اړخه ورکړې شوې فطري ډالۍ ګڼي. کۀ چېرې دغه خلک د دې رنځ د جراثیمو نه پاک سړے وموميي نو هغۀ ته په بنۀ سترګه نۀ ګوري.

هغه څوک چې په سلمٰی په دې حواله بد وائي چې هغې د خاوند کور پرېښودۀ او کلیسا ته زما ملاقات له راتله په اصل کښې هغه رنځوران او تنګ نظري دي چې روغ او قوي خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور ته باغیان ښکاري. د هغوي مثال د هغه حشراتو دے چې د چا لاروي د پښنو لاندې د چقېدو د وېرې په تیارهٔ کښې په زمکه ښوئېږي.

یو مغلوب شوے قېدي کهٔ د زندان نه تښتېدلے شي او نهٔ تښتي نو دا بزدلي ده. سلمیٰ چې یوه بې قصوره بند یوانه وه، دَ دې توان نهٔ درلودهٔ چې ځان د غلامۍ د زنځیرونو نه ازاد کړي آیا هغې ته ګوته نیول پر ځائې دي ځکه چې د زندان د کړکۍ نه ئې د ښنو پټېنو او پراخه فضا تماشه کوله؟ آیا خلک به هغې ته بې وفا وائي ځکه چې د هغهٔ د کور نه به راتله او زما سره به د عیسیٰ او عشتار ترمېنځ کښېناسته؟ خلک پرېږده چې څهٔ ئې خوښه وي هغه دې وائي. سلمیٰ د هغه جبو نه راتېره شوې وه کومې چې نور روحونه په ښکته راکاږي او یوې داسې دنیا ته رارسېدلې وه چېرته چې د شرمښانو انګولا او د مارانو پرشار نهٔ شي رسېدے. خلک چې زما په حقله څهٔ غواړي هغه وئیلے شي ځکه چې هغه روح چې د مرګ ننداره ئې کړې وي د غلو د مخونو نه نهٔ وېرېږي. هغه مجاهد چې په سر ئې توري پرېښې وي او د پښنو لاندې ئې د وینو ویالې بهېدلې وي، د هغه کانو پرواه نهٔ کوي چې په کوڅو کښې وربانديې د ماشومانو لخوا راشغېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني

يوه ورځ د جون د مياشتې په اخيري برخه کښې چې خلک د اوړي د ګرمۍ نه د ځان ژغورلو دپاره د ښار نه غر ته تللي وو، زۀ د نور کله پشان د سلمیٰ سره د ملاقات په غرض کليسا ته لاړم. ما د ځان سره د اندلوسي (Andalusian) نظمونو يو کتاب هم وړے وۀ. کليسا ته چې ورسېدم نو د سلمیٰ په انتظار کښېناستم. وخت په وخت به مې د خپل کتاب په پاڼو نظر اچاوۀ او هغه شعرونه به مې لوستل کومو چې زما زړۀ د ولولو نه ډکاوۀ او زما سر له ئې د هغه شاهانو، شاعرانو او راجګانو ياد راوړۀ چا چې خپل شان و شوکت ته په مخه ښه وئيلې وو. د اوښکو ډکې سترګې او سورې زړونه پاتې شوي وو او خپل محلونه، ادارې او اميدونه ئې د لاسه ورکړي وو. ساعت ګړۍ وروسته سلمیٰ زما په نظر شوه چې د باغ په مېنځ کښې د کليسا په لورې راروانه وه. هغه په خپله چترۍ داسې راتېټه شوې وه لکه د دنيا ټول غمونه چې ئې په خپلو اوږو راخستي وو. څنګه چې هغه کليسا ته راغله او زما خواته کښېناسته نو ما ته د هغې په سترګو کښې د يو خاص بدلون نخښې په نظر راغلې او زۀ په هغې د ځان پوهولو دپاره ناقلاره شوم.

زما په ذهن کښې چې څۀ ګرځېدل، هغه سلمیٰ محسوس کړل، لاس ئې زما په سر کېښودۀ او اوئې وئيل چې "زمامئينه! نزدې راشه او ما له د خپلې تندې ماتولو موقعه راکړه ځکه چې بېلتون مو په سر ودرېدلے دے".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ترې پوښتنه وکړه چې " ستا خاوند ته زمونږ د دې ځائې د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړو چې " زما خاوند نۀ خو په ما نظر لري او نۀ د دې نه خبر دے چې زما ورځې شپې څنګه تېرېږي ځکه چې هغه د هغه غريبانو جينکو سره بوخت دے چې خپلې غريبۍ. بدنامه کورونو ته شړلې دي. دا هغه بدبخته جينکۍ دي چې په خپلو وينو او اوښکو اخښلې ډوډۍ د خپلو وجودونو په بيه اخلي".

ما ترې تپوس وکړو چې هغه به ولې تا کليسا ته د راتلو او د خدائے پېغورانديې زما سره په ډېر درنښت د کښېناستو نه منع کوي؟ چېرته داسې خو نۀ ده چې تۀ پخپله بېلېدۀ غواړې".

د هغې په سترګو کښې اوښکې لړې راغلې او اوئې وئيل چې" نۀ په ماګرانه! زۀ پخپله بېلېدۀ نۀ غواړم ځکه چې تۀ زما د ځان برخه ئې. زما سترګې چېرې هم تا ته په کتو نۀ سترې کېږي ځکه چې تۀ زما د سترګو نور ئې خو کۀ چېرې د تقدير فېصله دا وي چې زۀ دې د ژوند په هغه شاړه لړه لړه شم کومه چې د قدغنونو نه ډکه ده نو ولې دې تاهم د ځان په رنګ کړم". بيا هغې اووئيل چې " زۀ تا ته هر څۀ نشم وئيلے ځکه چې درد زما ژبه ګونګه کړې ده او زۀ خبرې نشم کولے. شونډې مې خپګان ګنډلې دي او د خوزېدو تاب نۀ لري. بس دومره پوره وګڼه چې زۀ وېرېږم چې چېرته تۀ هم په هغه لټه کښې اونۀ ابنېلې چې زۀ پکښې ابنښتې يم".

بيا ما اووئيل چې " سلمٰی ستا مطلب څۀ دے او تۀ د چا نه وېرېږې؟ هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او اوئې وئيل چې " پادري ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا پته لګېدلې ده چې زه په میاشت کښې یو ځل د هغه قبر ته اوځم په کوم کښې چې هغه زه ښخه کړې یم".

ما ترې تپوس وکړه چې "پادري ته زمونږ د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړه چې "کله چېرې هغه ته پته لګېدلې وے نو زه به اوس دلته ستا په خوا کښې ناسته نه وے خو هغه ته شک شوے دے او خپل ټول نوکران او محافظان ئې چامتو کړي دي چې پر ما کلک نظر وساتي. زه داسې محسوسوم چې زه چې په کوم کور کښې اوسېږم او په کومه لاره ځم هغه ټولې سترګې ستر ګې دي او ماته ګوري، ټولې ګوتې ګوتې دي او زما په لور اوچتېږي او ټولې غوږونه غوږونه دي او زما د خیالونو ګونګوسې اوري".

PUKHTO.NET

هغه لږ ساعت غلې وه بیا ئې په مخ اوښکې راتوئې شوې او زیاته ئې کړه چې "زه د پادري نه نه وېرېږم ځکه چې لوندوالے ډوب شوي نه شي وېرولے خو زما سره ستا غم دے چې اوبه انښلې او د هغه ښکار به شې. ته لاځوان ئې او د لمر د رڼا غوندې ازادئې. زه د هغه تقدیر نه نه وېرېږم کوم چې خپل ټول غشي زما په سینه کښې راښخ کړي دي خو زما سره داغم دے چې دغه مار چېرته ستا پښې اونه چیچي او د غره د هغه ځوکې د سرکولو نه دې اونه باسي چېرته چې راتلونکے وخت د خپلو خوشحالیو او پیاوړتیا سره ستا انتظار کوي".

ما اووئیل چې "ځوک چې د رڼا مارانو چیچلے نه وي او د تیارې شرمښانو داړلے نه وي هغه به تل په ورځو او شپو تېر خوري. خو سلمې! ته دا واوره او په غور ئې واوره چې ستا ځنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال دے چې د خلکو د ناوړه او سپک سلوک نه د ځان ژغورلو دپاره جدائي یوازینۍ لار ده؟ ستا څهٔ خیال دے چې د مینې او ازادۍ لاره بنده ده او د مرګ د غلامانو د مرضۍ په وړاندې د مرۍ غزولو نه اخوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې؟

هغې ځواب راکړهٔ چې" د جدایۍ او یو بل ته د " مخه ښه" وئیلو نه سېوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې"

پر ما باغیانه جذبه راغلله د هغې لاس مې ونیوهٔ او په غصه کښې مې اووئیل چې" مونږ د ډېر اوږد وخت دپاره د خلکو خوښه وکړه. د رومبي ملاقات نه واخله تر دې وخته پورې مونږ د رندو په پل تګ وکړهٔ او د هغوي د بتانو په وړاندې مو د هغوي سره سجدې ولګولې. د هغه وخت نه تر دې وخته پورې مونږ د پادرې د لاس هغه غونډوسکې پاتې شو چې په خپله خوښه مو یو خوا بلخوا ولې راولې. آیا تر مرګه پورې به مونږ د هغهٔ مرضي کوو؟ آیا خدائے پاک مونږ له ساه د دې دپاره راکړې ده چې مونږ ئې د مرګ د پښو لاندې کړو؟ آیا هغهٔ مونږ ته ازادي د دې دپاره رابخښلې ده چې مونږ ترې د غلامۍ دپاره سیورے جوړ کړو؟ هر هغه څوک چې د خپلې جذبې اور په خپلو لاسونو وژني د خدائے په نزد کافر دے ځکه چې زمونږ په جذبو کښې بلېدونکے اور خدائے پخپله لګولے وي. هر هغه څوک چې د استبداد په ضد بغاوت نهٔ کوي، پخپله د خپل ځان سره بې انصافي کوي. سلمیٰ! زهٔ په تا مئین یم او تهٔ هم زما سره مینه لرې. او مینه یوه بې بها خزانه ده چې خدائے پاک ئې حساسو او سترو خلکو ته د تحفې په توګه ورکوي. آیا مونږ دا خزانه د لاسه وغورځوو او خنزیران پرېږدو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه ئې شندي او د پښتو لاندې ئې کړي؟ دا دنيا د ښائست او زړه راکښونو نه ډکه ده نو بيا ولې مونږ په دې تنګ سورنګ کښې اوسېږو کوم چې پادري او د هغه مرستيالو زمونږ د پاره کنستلے دے؟ ژوند د خوشحالۍ او ازادۍ نه ډک دے نو بيا ولې دې مونږ د خپلو اوږو نه دا دروند جغ اونه غورځوو. د خپلو پښو ځولنې دې ماتې نه کړو او د امن په لورې دې په ازاد مټ لاړ نه شو. راځه چې د دې وړوکي کليسا نه د خدائے د لوئې کليسا په لورې روان شو. راځه چې دا د جهالت او غلامۍ ملک پرېږدو او يو داسې ليرې ملک ته لاړ شو چې د دې غلو لاس ورته نه وررسي. راځه چې د تيارې په پرده کښې ساحل ته ځان اورسوو. په بېړۍ کښې کښېنو او په سمندر پورې وځو. هلته به مونږ له يو داسې ژوند په لاس راشي چې د خوشحاليو او يو بل پېژندنې نه به ډک وي. سر په مه کوه سلمیٰ! ځکه چې دا لمحې زمونږ د پاره د بادشاهانو د تاجونو نه زياتې قيمتي دي او د فرشتو د تختونو نه زياتې لوړې دي. راځه چې د لمر د رڼا دا تار واخلو، دا به مونږ د دې شارې صحرا نه داسې پټيو ته بوځي چېرته چې ګلونه او خوشبوداره بوټي زرغونېږي"

هغې خپل سر وخوزاوه او د کليسا په چت باندې ئې څه داسې څيز ته په غور وکتل چې په نظر نه راتله. په شونډو ئې يوه غمژنه مسکا خوره شوه او بيا ئې اووئيل چې " زما جانانه! نه- قدرت زما په لاس کښې يوه داسې پياله اېښودې ده چې د سرکې او د ترېخې د ترخو اوبو نه ډکه ده. زه په خپل ځان د دې د څښلو جبر په دې غرض کوم چې د دې د بېخ د پوره ترېخوالي نه خبر شم او تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ټې وځبنم تر څو چې یو څو ځاځکې پاتې شي، کوم چې به زهٔ په قلاره قلاره له ستوني تېروم. زهٔ د تسکین او د مینې د نوي ژوند جوګه نهٔ یم. زهٔ د ژوند د خوږې لت او خوشحالیو سینه نهٔ لرم ځکه چې مرغۍ په ماتو ځانګونو په فضا کښې الوت نهٔ شي کولے. هغه سترګې چې د ډېوې د تتې رڼا اموخته وي د لمر رڼا ته د نېغو کتو تاب نهٔ لري. ما ته د خوشحالیو ذکر مهٔ کوه ځکه چې د دې قسمه یادونه ما دردوي. ماته تسکین مهٔ یادوه ځکه چې ما بوربنوي. د دې پر ځائې ماته ګوره زهٔ به تا ته هغه مقدسه رڼا وښایم کومه چې قدرت زما د زړهٔ په ایرو کښې پېدا کړې ده. تا ته پته ده چې زهٔ ستا سره داسې مینه کوم لکه یوه مور چې د خپل یکي یو بچي سره کوي او مینه ماته دا سبق راکوي چې زهٔ ستا ساتنه داسې وکړم چې زما د خپل ذات نهٔ هم محفوظ پاتې شې. هم دا مینه چې په اور پاکه شوې ده زما مخې ته ودرېږي او ما ستا په پل لیرې وطن ته د تلو نه منع کوي. مینه ما په دې غرض وژني چې تهٔ ازاد او سپېځلے ژوند وکړے شې. محدوده مینه دا تقاضا کوي چې محبوب په خپله ولقه کښې راولي خو لامحدوده مینه صرف د خپل وجود غوښتنه کوي. هغه مینه چې د ساده والي او بوغرېتوب په مېنځ کښې راځي د محبوب په خپلولو کښې قرار مومي او په غاړه وتلو وده کوي خو کومه مینه چې د ستورو د مسکن په ځولۍ کښې رازېږېدلې وي او د شپې د رازونو سره ښکنته راکوزه شوې وي. هغه بې له ابدیت او لاڅانیت نه نور په هېڅ کښې هم قرار نهٔ مومي. د الوهیت نه اخوا (پرته) نور د هېڅ څیز په وړاندې په تیټ سر نهٔ ودرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ماته پته ولګېده چې پادري ما د خپل ورارهٔ د کور نه وتلو ته نهٔ پرېږدي او د خپلې یکې یوې خوشحالۍ نه مې هم منع کوي نو زهٔ د خپلې کوټې کړکۍ ته ودرېدم او د سمندر طرفته مې نظر واچاوهٔ او د دې نه اخوا په پراخه هېوادونو او په هغوي کښې په موجوده ازادۍ او ذاتي اختیار مې فکر وکړهٔ. ما داسې وګڼله لکه چې زهٔ ستا سره نزدې اوسېږم، ستا د روح سیورے رانه چاپېره دے او ستا د محبت په سمندر کښې ډوبه یم خو دې تولو خیالونو کوم چې د یوې ښځې زړهٔ روښانه کوي او د زړو رواجونو په ضد ئې بغاوت ته لمسوي او د ازادۍ او عدل د سیوري لاندې ژوند ور په ګوته کوي، زما دا یقین جوړ کړهٔ چې زهٔ کمزورې یم او زمونږ مینه دومره محدوده او ناتوانه ده چې د لمر مخې ته د ودرېدو جوګه نهٔ ده. ما داسې چغې کړې لکه چې د چا بادشاه نه ښوک باچائي او خزانې په زور ونیسي خو بیا سمدستي ما په خپلو اوښکو کښې ستا تصویر ولیدهٔ چې ماته ئې ښغ ښغ کاتهٔ او ماته ستا هغه خبره راپه یاد شوه چې «راځه سلمٰی چې د توپان په وړاندې کوټلي برجونه جوړ شو. راځه چې د دښمن په وړاندې د زړهٔ ورو سپایانو غوندې ودرېږو، د هغهٔ د وسلو مقابله وکړو، کهٔ چېرې مړهٔ شو نو شهیدان به شو او کهٔ ژوندي پاتې شو نو ژوند به مو د اتلانو وي. د خندانو او ستونځو زغم د غلي کښېناستو نه زیات د درنښت کار دے». په ما ګرانه! دا ستا د هغه وخت تکي دي کله چې د مرګ وزرې زما د پلار په کټ خمبېدلې، کله چې پرون زما په سر د مایوسۍ وزرې وخمبېدې نو ماته ستا دا تکي رایاد شو، خان مې کلک کړهٔ او داسې مې محسوسه کړه لکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د قید خانې په تیارو کښې یو قسم د قدر وړ ازادي زموږ ستونځې کموي او په دردونو مو اوبۀ اړوي. ماته پته ولګېده چې زموږ مینه دومره ژوره ده لکه سمندر، دومره اوچته ده لکه ستوري او دومره پراخه ده لکه دا پاس اسمان. زۀ محسوسوم چې زما په کمزوري روح کښې یو نوے توان راغلے دے او دا توان په اصل کښې هغه اهلیت دے چې سړے د یو غوریز څیز د ګټلو دپاره د یو نسبتاً کم غوریز څیز د قربانۍ جوګه کوي او دا قرباني ماله خوشحالي راکوي ځکه چې د دې په شا زما مدعا دا ده چې تۀ د خلکو په نظر کښې دروند او سپېځلے پاتې شې او د هغوي د درغلۍ او زړۀ ازارۍ نه په امان شې.

په تېر وخت کښې چې به کله زۀ دې خانې ته راتلم نو داسې به مې محسوسوله لکه چې درانۀ زنځیرونه راته پراتۀ وي خو نن زۀ د داسې یو نوي عزم سره راغلمه چې په ژولنو پورې خاندي او زما منزل رالنډوي. زۀ به دې کلیسا ته د یوې ترهېدلې بلا (مشبح) په رنګ راتلمه خو نن د هغه زړۀ ورې ښځې په رنګ راغلمه کومه چې د قربانۍ په قدر و قیمت پوهېږي او د بدې ورځې په ارزښت هم خبر وي. زۀ د یوې داسې ښځې په رنګ راغلمه چې خپل مشین د جاهلو خلکو او د خپل روح د لوږې نه په امان ساتل غواړي. زۀ به ستا خواته د یو رېږدونکي سیوري په رنګ کښېناستم خو نن زۀ دې له راغلې یمه چې د عیسیٰ (ع) او عشتار په وړاندې تاته خپل باطن څرګند کړم.

"زۀ هغه ونه یمه چې په سیوري لویه شوې یمه خو نن زۀ خپل ښاخونه داسې غزومه چې د لږ ساعت دپاره د ورځې په رڼا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړشي راشي. زما مئينه! زه دې له راغلې يمه چې ستا سره خدائے په اماني وکړمه او زه دا هيله لرم چې زمونږ "مخه ښه" به داسې دروند او د وقار نه ډک وي لکه څنګه چې زمونږ مينه ده. راځه چې خپل "مخه ښه" د اور په رنګ کړو کوم چې سره زر راکړوي او لاتې ځلانده کوي".

سلمیٰ ما ته د څه وئيلو يا احتجاج کولو موقعه نه راکوله هغې ماته په خير خير کاته، سترګې ئې پړقېدلې، د مخ وقار ئې په خپل ځائې وه او د يوې داسې فرښتې غوندې ښکارېده چې د درناوي او خاموشي ور وي. بيا هغې د معمول خلاف ځان پر ما راوغورځاوه او خپل پاسته لاسونه ئې زما نه چاپېره کړه او زما په شونډو ئې يوه توده او ژوره مچه (بوسه) ثبت کړه.

څنګه چې لمر کوز شو او د دې باغونو او بڼونو نه ئې خپلې وړانګې راټولې کړې نو سلمیٰ د کليسا مېنځ ته لاړه او د هغې په دېوالونو او ګوټونو ئې داسې اوږد نظر واچاوه لکه چې د خپلو سترګو رڼا ئې دغه تصويرونو او سمبولونو ته ورداخلول غوښتل. بيا هغه وړاندې ورغله او د عيسیٰ ﴿ع﴾ د تصوير په مخکښې په احترام راښکته شوه. پښې ئې ورله ښکل کړې او په ګونګوسي ئې اووئيل چې "اے عيسیٰ ﴿ع﴾ ما ستا صليب غوره کړه او د عشتار د مزو او خوشحالو دنيا مې پرېښوده. ما د ازغو څادر واغوسته او د بري د ونې د پاڼو (Laurel) څادر مې وغورځاوه او د عطرو او خوشبويو پر ځائې مې ځان په وينو او ا وښکو اووينځه. ما د هغه پيالې نه د تريخي اوبه او سرکه وڅښله کومه چې د شرابو او ژوند د اوبو دپاره جوړه شوې وه. زما قدرمنه! ما په خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېرو کارو کښېږ قبوله کړه او د هغوي سره مې کليلي ته بوځه چا چې ته غوره کړے ئې او په خپله بده ورځ قناعت لري او په خپلو حسرتونو خوشحاله دي".

بيا هغه راپورته شوه، ماته ئې وکاتۀ او اونې وئيل چې " اوس به زۀ په خوشحالۍ خپلې تيارۀ ځمستې ته لاړه شم چېرته چې خوفناک روحونه اوسېږي. په ماګرانه! ته په ما زړۀ مۀ سېزه او زما په حال افسوس مۀ کوه ځکه چې کوم روح چې د خدائے سيورے يو وارې اووينې هغه بيا د شيطانانو د روحونو نه نۀ وېرېږي او کومه سترګه چې يو وار د خدائے په لور وغړېږي هغه بيا د دنيا دردونه نۀ شي پټولے".

د دې تکو د وئيلو سره سلمیٰ د عبادت د ځائې نه لاړه او زۀ هلته پاتې شوم. د فکرونو په سمندر کښې ډوب وم او د الهام په هغه دنيا کښې ورک وم، چېرته چې خدائے په تخت کښېني او فرښتې د انسانانو عملونه ليکي او روحونه د ژوند د الميې قيصه اوروي او جنتي مرغۍ د مينې، حسرت او لافانيت ثناء خواني کوي.

زۀ چې د دې خوبه راوېښېدم نو د شپې تيارۀ خوره شوې وه او خپل ځان مې د باغونو په مېنځ کښې په داسې حالت کښې وارخطا وليدۀ چې د سلمیٰ د هر يو تکي بازګشت مې په غوږونو کښې بيا بيا ګرځېدۀ. د هغې خاموشي، د هغې حرکات، د هغې انداز، د هغې د مخ تاثر او د هغې د لاسونو لمس تر هغې رايادېدۀ تر څو چې زۀ د بېلتون او ايکړ (يوازې) ژوند په درد نۀ وم پوه شوے. زۀ مايوسه او زړۀ ماتے وم. ماته په ړومبي ځل دا انکشاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشۀ چې سړي، سره د دې چې ازاد پېدا کېږي ولې بيا هم د هغه سختو ضابطو غلامان وي، کومې چې د دوي نيکونو د دوي دپاره پرېښې وي او دا چې د ستورو مسکن کۀ مونږ ته هر څومره نۀ بدلېدونکې ښکاري، په اصل کښې د سبا خوښې ته د نن او د نن خوښې ته د پرون تسليمي ده. د هغه شپې نه راپدېخوا ما دېرې پېرې په هغه روحاني قانون فکر (چورت) کړے دے د کوم په اساس چې سلمٰی د ژوند پر ځائې مرګ غوره کړې دے او دېرې پېرې مې د قربانۍ د درنښت او د بغاوت د خوشحاليو ترمېنځ په دې غرض موازنه کړې ده چې کوم يو پکښې زيات ښائسته او دروند دے خو د دې هر څۀ په نتيجه کښې ما يو صداقت موندے دے او دغه صداقت خلوص دے کوم چې زمونږ په ټولو عملونو کښې ښائست او درنښت پېدا کوي او دا خلوص په سلمٰی کښې موجود وۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجات ورکوونکے

د سلمیٰ د وادهٔ پنځهٔ کاله وشو خو د هغې او د هغې د خاوند ترمنځ د روحاني تړون د ټینګولو او د هغوي د ښزاره روحونو د رایو خائې کولو دپاره د هغې بچي وهٔ نهٔ شو.

شنډې ښځې ته په یو خائې کښې هم په ښهٔ نظر نهٔ کتل کېږي ځکه چې د اکثرو سړیو دا خواهش وي چې د اولاد په توسط د ژوند سره خپل تړون ته ادامه ورکړي.

PUKHTO.NET

معتبر سړے شنډې ښځې ته د دښمن په سترګه ګوري، د هغې نه کرکه کوي، د خانه ئې بهلوي او د مرګ ارمان ئې کوي. منصور هم دا قسم سړے وهٔ. په مادي ډول داسې وهٔ لکه زمکه د کلکوالي په حواله داسې وهٔ لکه فولاد او د لوړې په لحاظ داسې وهٔ لکه قبر. سلمیٰ کهٔ هر څومره ښکلې او زړهٔ راښکونکې وه خو د هغهٔ د نوم او شهرت د ادامې دپاره د هغهٔ د اولاد ارمان د هغهٔ د نظره غورځولې وه.

کومه ونه چې په غار کښې لويه شي هغه مېوه نهٔ نیسي او سلمیٰ چا چې د ژوند په سیوري کښې عمر تېر کړے وهٔ د مور جوړېدو جوګه نهٔ شوه.

بلبل د دې وېرې په پنجره کښې خاله نهٔ جوړوي چې غلامي به ئې د چیچو(بچو) تقدیر جوړ شي..........

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی د خپل غمژن ژوند قهدي وه او دا د قدرت رضا وه چې هغه دې د دې ژوند د شریکولو دپاره بل قهدي پیدا نهٔ کړي. د میدان ګلونه د لمر د محبت او د فطرت د مینې بچي وي او د سړیو بچي د مینې او نېکې جذبې ګلونه وي.

د مینې او همدردۍ جذبې په راس بېروت کښې واقع د سلمی په ښکلي کور کښې چېرې هم غلبه وهٔ نهٔ مونده. سره د دې چې هغه به هره شپه د خدائے په حضور کښې په سجده پرېوته او د خپل تسکین او تسلۍ په خاطر به ئې د اولاد دپاره سوال کاوهٔ.

هغې تر هغې پورې دعاګانې غوښتې تر څو چې ئې د خدائے په دربار کښې ځائې نهٔ وهٔ نیولے.

بلاخره د غارونه د مېوې نیولو دپاره په جوړېن کښې راغله. د پنجرې بلبل د خپلو وزرو د ښو نه خالـه جوړول شروع کړهٔ. سلمی خپل په زنځیرونو تړلي لاسونه د قدرت د دې سترې تحفې د حاصلولو دپاره د اسمان په لور اوچت کړل او بل هېڅ څیز هم هغې ته د مور جوړېدو د امید نه زیاته خوشحالي نهٔ شوه ورکولے.

هغې ډېر په بې قرارۍ انتظار کاوهٔ او ورځې ئې شمارلې او د دنیا د ټولو نه د خوږې نغمې (د خپل بچي اواز) د اورېدو ساعت ته ئې سترګې نیولې وې.

هغې د خپلو اوښکو نه د یو روښانه مستقبل د سباوُن سر ایښودے وهٔ.

د نسان میاشت وه چې سلمی د درد او څړیکو په کټ پرېوته چېرته چې مرګ او ژوند د یو بل سره لاس او ګرېوان وو. ډائي او ډاکټر دنیا ته د نوي مېلمه د ورکولو تیارے کړے وهٔ. د شپې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته سلمیٰ پرله پسې چغې شروع کړې..... هغه چغې چې ژوند د ژوند نه بېلوي..... د نیشت په مسکن کښې د دوام چغې.. د لویو قوتونو د خاموشۍ په وړاندې د وړوکي قوت چغې... د هغه بې وسه سلمیٰ چغې چې د مرګ او ژوند د پښو لاندې ناامیده پرته وه.

سحر وختې د سلمیٰ ماشوم وزېږېدهٔ کله چې هغې سترګې وغړولې نو د کوټې ټول خلک ئې مسکي ولیدل. هغې په دوهم نظر ولیدل چې مرګ او ژوند لاهغسې د هغې د کټ په څنګ کښې د یو بل سره انښتي وو، هغې بیا سترګې پټې کړې او په چغه ئې په ړومبي ځل اووئیل چې " اے زما زویه! دائي ماشوم په ریښمین ورېښمین ورنې کښې وتاړهٔ او د خپلې مور په خوا کښې ئې واچاوهٔ خو ډاکټر یو مخې سلمیٰ ته کاتهٔ او په خپګان خپګان ئې سر خوزاوهٔ. د خوشحالۍ اوازونو کاونډیان راویښ کړل، هغوي په منده منده پلار ته د وارث په پېدا کېدو د مبارکۍ ورکولو دپاره د هغهٔ کور ته لاړل خو ډاکټر بیا هم د سلمیٰ او د هغې د ماشوم نه نظر نهٔ اړاوهٔ او سر ئې خوزاوهٔ نوکرانو په منصور د زهري کولو دپاره منډې کړې خو ډاکټر د سلمیٰ او د هغې د ماشوم نه سترګې نهٔ ویستلې او په مخ ئې د ناامیدۍ اثار ګرځېدل.

څنګه چې لمر راوختهٔ نو سلمیٰ خپل ماشوم سینې ته واچاوهٔ. هغهٔ په ړومبي ځل سترګې وغړولې او خپلې مور ته ئې وکاتهٔ بیا ورېږدېدهٔ او سترګې ئې په اخیري ځل پټې کړې. بیا ډاکټر ماشوم د سلمیٰ د غېږې نه رااوچت کړهٔ او اوښکې ئې په مخ راروانې شوې. بیا ئې د ځان سره اووئیل چې " دا مبلمه روان دے".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم مړ شۀ په داسې حال کښې چې "ګاونډيانو ئې د پلار سره د کور په لويه کوټه (Hall) کښې خوشحالۍ کولې او د هغۀ د وارث د روغې ختې په شعار ئې جامونه پورته کول. سلمیٰ ډاکټر ته کتل او منت ئې کاوۀ چې "زما ماشوم راکړه چې په سينه پورې ئې ونيسمه".

سره د دې چې ماشوم مړ وۀ خو په لويه کوټه کښې د پيالو کړنګار مخ په زياتې وۀ.... هغه په سباوُن کښې پېدا شوے وۀ او د لمر خاتۀ په وخت مړ شۀ.....

د هغۀ پېدائښت داسې وۀ لکه يو خيال، مرګ ئې داسې وۀ لکه يو اسويلے او فنا داسې شۀ لکه يو سيورے.

هغه د مور د تسلې او تسکين دپاره ژوندے پاتې نۀ شۀ. د هغۀ ژوند داسې د شپې په پائې کښې شروع شۀ او د ورځې په پېل کښې پائې ته ورسېدۀ لکه چې د پرخې يو څاڅکے د تيارې سترګې راوڅڅوي او د رڼا لمس ئې وچ کړي.

يوه داسې ملغلره چې چپې (څپې) ئې د ځان سره ساحل ته راوړي او په بېرته تلو کښې ئې د سمندر تل ته کوزه کړي. يو داسې زينګ چې د ژوند د غوټۍ نه ګل شي او د مرګ د پښو لاندې ريزه ريزه شي.

يو ګران مېلمه د چا راتګ چې د سلمیٰ زړۀ روښانه کړۀ او بېرته تلو ئې د هغې روح مړ کړۀ.

دا د انسان ژوند دے، د قومونو ژوند دے، د لمرونو، سپوږميو او ستورو ژوند دے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمې ډاکټر ته سترګې ونیوې او چغه ئې کړه چې زما ماشوم ماله راکړه چې زۀ ئې په سینه پورې ونیسم".

ډاکټر غرېو ونیوۀ او په ټیټ سر ئې اووئیل چې "بي بي! ستا ماشوم مړ دے. تۀ حوصله وکړه".

چې د ډاکټر دا خبره ئې واورېده نو سلمې یوه دردناکه چغه اووهله. بیا د لږ ساعت دپاره غلې شوه او په خوشحالۍ مسکۍ شوه. د هغې مخ داسې روڼ شۀ لکه چې د څۀ خاص راز انکشاف ورباندې شوے وي او په قلاره ئې اووئیل چې "زما بچیه! تۀ زما د بوتللو دپاره راغلے ئې، تۀ د دې دپاره راغلے ئې چې ماته د ساحل لاره سمه کړې. زما بچیه! زۀ تیاره یم. څه چې د دې تیارۀ خمستې نه بهر شو".

په یوه دقیقه کښې دننه د لمر ورانګې د کړکۍ د پردو نه راتېرې شوې او په هغه دوو خاموشه وجودونو پرېوتې کوم چې د ژورې خاموشۍ د باوقاره پهرې لاندې په کټ پراتۀ وو او مرګ ورباندې خپلې وزرې سیورے کړې وې. ډاکټر د اوښکو ډکې سترګې د کوټې نه اووتۀ او څنګه چې غمې کوټې ته ورسېدۀ نو خوشحالۍ او اتڼونه په غم بدل شو. ولې منصور نۀ څۀ اووئیل او نۀ ئې د سترګو نه اوښکې لاړې. هغۀ په خپل ښي لاس کښې پیاله نیولې وه او لکه د بت غونډې بې حرکته ولاړ وۀ.

په دویمه ورځ سلمې د خپل وادۀ په سپینه جوړه کښې کفن شوه او په تابوت کښې کېښودے شوه. د ماشوم کفن د هغۀ ورنیے وۀ، د هغۀ تابوت د هغۀ د مور غېږه وه او لحد ئې د هغې خاموشه سینه وه. دواړه مړي په یو تابوت کښې راواخستے شو او زۀ په ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام د هغه خلکو سره روان شوم چا چې سلمیٰ او د هغې ماشوم د خپل ارام ځائې ته وړل

ادیرې ته په رسېدو پادري غالب په خوږ اواز وېنا شروع کړه او نورو وړو پادریانو په دعاګانو ګوتې پورې کړې او په تتو مخونو ئې د جاهلیت او بې نیازۍ پرده راخوره شوه.

کله چې تابوت لحد ته کوز کړے شو نو د ولاړو خلکو نه یو په ګونګوسي اووئیل چې " دا زما په ژوند کښې اول ځل دے چې په یو تابوت کښې مې دوه مړي ولیدل". یو بل سړي اووئیل چې" داسې ښکاري لکه چې دا ماشوم د یو بې رحمه خاوند نه د خپلې مور د ازادولو دپاره راغلے وۀ"

دریم تن اووئیل چې" منصور ته وګوره، داسې اسمان ته ګوري لکه چې سترګې ئې د شیشې نه جوړې شوې وي. داسې هډو ښکاري نۀ لکه چې ښځه او ماشوم ئې دواړه په یوه ورځ مړۀ وي".

یو څلورم سړي زیاته کړه چې" د هغۀ ترۀ ــ پادري ــ به ورله سباله د دې نه مالداره او تکړه ښځه وادۀ کړي"

پادري غالب او وارۀ پادریان لګیا وو تر هغه وخته ئې په خوږ اواز (ترنم) وېنا کوله تر څو چې قبر کنستونکو ډوره ډکه کړې نۀ وه. بیا خلک یوه دوي یوه دوي د پادري او د هغۀ د ورارۀ خواله ورتلل او غمرزاي ئې ورسره کوله خو زۀ یوې ډډې ته ولاړ وم او د تسلۍ دپاره داسې څوک نۀ راتلل لکه سلمیٰ او د هغې ماشوم چې زما هېڅ هم نۀ وو

"مخه ښه" ویونکي د ادیرې نه لاړل، قبر کنستونکے چاري (بېلچه) په لاس د دغه نوي قبر په خوا کښې ودرېدۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زۀ د هغۀ خوا له ورغلم او پوښتنه مې ترې وکړه چې "تا ته پته شته چې فارس افندي په کوم ځائې کښې ښخ شوے وۀ؟" هغۀ لږ ساعت ماته وکاتۀ او بیا ئې د سلمیٰ قبر ته اشاره وکړه او وئې وئیل چې په دې ځائې کښې ما د هغۀ لور د هغۀ دپاسه کښښوده. د هغۀ د لور په سینه مې د هغې ماشوم ځائې کړۀ او د هغوي تولو دپاسه مې په دې چارۍ خاورې واړولې". بیا ما اوئیل چې" په دې ډوغل کښې تا زما زړۀ هم ښخ کړے دے".

څنګه چې قبر کنستونکے د سپېدار د ونو شاته پناه شۀ نو زما نه نور زغم اونۀ شۀ، زۀ د سلمیٰ په قبر ورپرېوتم او اومې ژړل.

PUKHTO.NET
پښتو کتابتون

پایې

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز کړے دے چې د زړهٔ دننه واردات ترې هم پټ نهٔ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د لوستونکي په وړاندې داسې په عام فهم انداز کښې ږدي چې سړے ارو مرو متاثره کوي.

ډاکټر خالق زیار

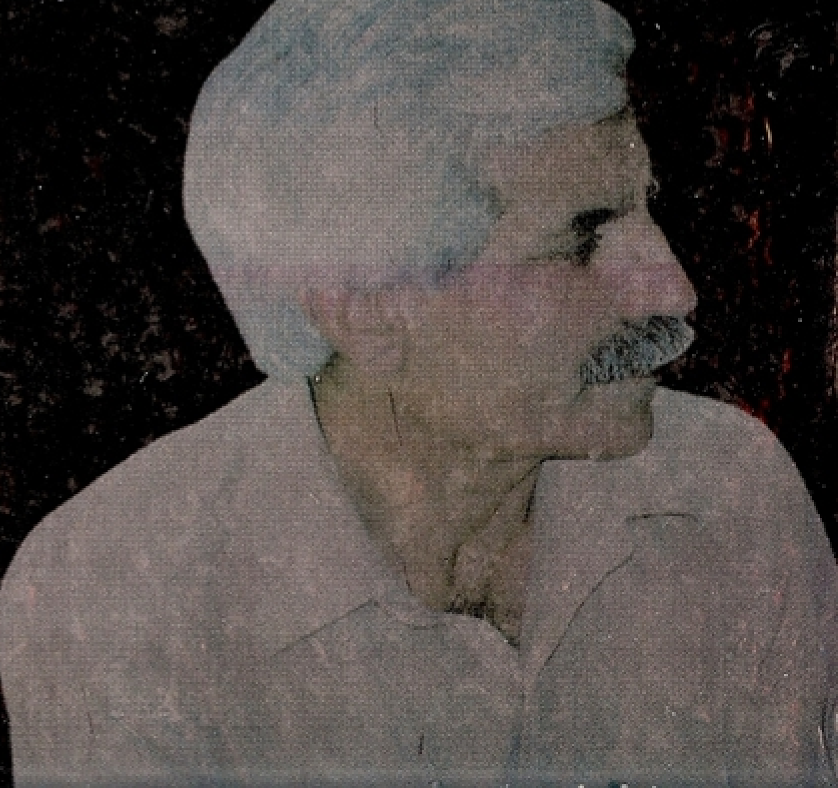

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library